

לאומי | תמצית דוחות כספיים

30.09.2019

(בלתי מבוקר)

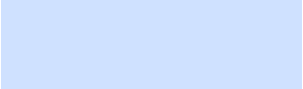
בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

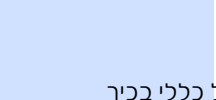
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	2019	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
						ביאור
11,346	8,420	8,761	2,811		2,526	2
2,456	1,804	2,083	615		434	2
8,890	6,616	6,678	2,196		2,092	2
519	314	451	198		181	6, 13
8,371	6,302	6,227	1,998		1,911	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מריבית
682	594	1,303	454		305	א3
4,121	3,068	2,426	1,023		800	הכנסות מיומן שאינן מריבית
68	62	152	6		27	עמלות
4,871	3,724	3,881	1,483		1,132	הכנסות אחרות
						סך כל ההכנסות שאינן מריבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
4,544	3,412	3,304	1,119		1,043	משכורות והוצאות נלוות
1,569	1,167	1,124	380		379	אחזקה ופחת בניינים וציוד
2,224	1,575	1,404	546		514	הוצאות אחרות
8,337	6,154	5,832	2,045		1,936	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,905	3,872	4,276	1,436		1,107	רווח לפני מיסים
1,619	1,298	1,444	515		324	הפרשה למיסים על הרווח
3,286	2,574	2,832	921		783	רווח לאחר מיסים
36	47	(22)	35		(8)	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
						רווח נקי
3,322	2,621	2,810	956		775	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(65)	(52)	(30)	(20)		(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3,257	2,569	2,780	936		765	המיוחס לבעלי מניות הבנק
						רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)
2.15	1.69	1.87	0.62		0.52	ב3
2.15	1.69	1.87	0.62		0.52	ב3

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חנן פרידמן
 מנהל כללי

שלמה גולדפרב
 סגן מנהל כללי בכיר
 חשבונאי ראשי
 ראש חטיבת החשבונאות

ד"ר סאמר חאיא
 יושב ראש הדירקטוריון

עומר זיו
 סגן מנהל כללי בכיר
 ראש החטיבה הפיננסית

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 26 בנובמבר 2019

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
3,322	2,621	2,810	956	775	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
65	52	30	20	10	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3,257	2,569	2,780	936	765	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים					
(634) ⁽¹⁾	(401)	1,265	(5)	402	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
27	(4)	(60)	(3)	(24)	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
1,796	971	(3,179)	(311)	(1,399)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽⁴⁾
34 ⁽⁵⁾	16	1	13	(2)	חלקו של הבנק ברווח (בהפסד) כולל אחר של חברות כלולות
1,223	582	(1,973)	(306)	(1,023)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(330)	(142)	596	109	318	השפעת המס המתייחס
893	440	(1,377)	(197)	(705)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
(26)	(44)	(14)	(6)	(11)	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
919	484	(1,363)	(191)	(694)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק לאחר מיסים
4,215	3,061	1,433	759	70	רווח כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
39	8	16	14	(1)	רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,176	3,053	1,417	745	71	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(ד) סווג מחדש.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2019

30 בספטמבר		31 בדצמבר		
2019	2018	2018	2018	
בלתי מבוקר		מבוקר		
ביאור		במיליוני ש"ח		
נכסים				
מזומנים ופיקדונות בבנקים		62,809	74,789	81,419
ניירות ערך ^{(א)(ב)}		85,781	76,861	74,571
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר		1,006	1,465	1,257
אשראי לציבור		282,950	270,902	274,525
הפרשה להפסדי אשראי		(3,272)	(3,221)	(3,352)
אשראי לציבור, נטו		279,678	267,681	271,173
אשראי לממשלות		672	642	782
השקעות בחברות כלולות		668	792	623
בניינים וציוד		2,973	2,736	2,853
מוניטין		16	17	17
נכסים בגין מכשירים נגזרים		12,321	9,820	12,750
נכסים אחרים ^(א)		8,584	7,066	6,642
נכסים המוחזקים למכירה ^(ד)		-	8,806	8,570
סך כל הנכסים		454,508	450,675	460,657
התחייבויות והון				
פיקדונות הציבור		358,921	358,875	364,591
פיקדונות מבנקים		4,317	5,168	5,210
פיקדונות ממשלות		439	790	709
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		709	655	541
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים		20,002	17,805	17,798
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		13,251	9,315	12,089
התחייבויות אחרות ^(א)		21,266	15,376	14,780
התחייבויות המוחזקות למכירה ^(ד)		-	7,095	8,778
סך כל ההתחייבויות		418,905	415,079	424,496
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק		35,144	34,760	35,305
זכויות שאינן מקנות שליטה		459	836	856
סך כל ההון		35,603	35,596	36,161
סך כל ההתחייבויות וההון		454,508	450,675	460,657

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15 א](#).

(ב) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 449 מיליון ש"ח (ביום 30 בספטמבר 2018 - 452 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2018 - 461 מיליון ש"ח).

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 36](#) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	קרנות הון
במיליוני ש"ח			
7,076	955	51	יתרה ליום 30 ביוני 2019
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
(14)	(339)	-	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,062	616	51	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	קרנות הון
במיליוני ש"ח			
7,104	1,600	30	יתרה ליום 30 ביוני 2018
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
(13)	(295)	-	רכישה עצמית של מניות
-	4	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,091	1,309	30	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,300 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,197 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 בספטמבר 2018 - 3,072 מיליון ש"ח, מזה 468 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,082	(2,828)	30,541	35,795	458	36,253
-	-	765	765	10	775
-	(694)	-	(694)	(11)	(705)
-	-	-	-	-	-
-	-	(369)	(369)	-	(369)
(353)	-	-	(353)	-	(353)
-	-	-	-	2	2
7,729	(3,522)	30,937	35,144	459	35,603

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,734	(2,376)	28,322	34,680	835	35,515
-	-	936	936	20	956
-	(191)	-	(191)	(6)	(197)
-	-	-	-	(20)	(20)
-	-	(361)	(361)	-	(361)
(308)	-	-	(308)	-	(308)
4	-	-	4	7	11
8,430	(2,567)	28,897	34,760	836	35,596

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,081	1,087	58	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(א)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	6	(7)	הנפקת מניות
(20)	(477)	-	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,062	616	51	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,110	1,729	38	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
-	-	-	השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	7	(8)	הנפקת מניות
(20)	(448)	-	רכישה עצמית של מניות
-	21	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,091	1,309	30	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

- (א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
- (ב) כולל 5,300 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,197 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 בספטמבר 2018 - 3,072 מיליון ש"ח, מזה 468 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.
- (ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,226	(2,132)	29,211	35,305	856	36,161
-	(27)	27	-	-	-
-	-	2,780	2,780	30	2,810
-	(1,363)	-	(1,363)	(18)	(1,381)
-	-	-	-	(33)	(33)
-	-	(1,081)	(1,081)	-	(1,081)
-	-	-	-	-	-
(497)	-	-	(497)	-	(497)
-	-	-	-	(378)	(378)
-	-	-	-	2	2
7,729	(3,522)	30,937	35,144	459	35,603
סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,877	(3,051)	27,341	33,167	386	33,553
-	-	(18)	(18)	-	(18)
-	-	2,569	2,569	52	2,621
-	453	-	453	-	453
-	-	-	-	(30)	(30)
-	-	(995)	(995)	-	(995)
-	-	-	-	-	-
(468)	-	-	(468)	-	(468)
21	31	-	52	428	480
8,430	(2,567)	28,897	34,760	836	35,596

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
38	1,729	7,110	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
-	-	-	השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
(8)	7	1	הנפקת מניות
-	(670)	(30)	רכישה עצמית של מניות
28	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	21	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
58	1,087	7,081	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 2,849 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 700 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות. יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,877	(3,051)	27,341	33,167	386	33,553
-	-	(18)	(18)	-	(18)
-	-	3,257	3,257	65	3,322
-	888	-	888	18	906
-	-	-	-	(42)	(42)
-	-	(1,369)	(1,369)	-	(1,369)
-	-	-	-	-	-
(700)	-	-	(700)	-	(700)
28	-	-	28	1	29
21	31	-	52	428	480
8,226	(2,132)	29,211	35,305	856	36,161

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר				
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
3,322	2,621	2,810	956	775
רווח נקי לתקופה				
התאמות:				
77	54	51	(30)	29
חלק הקבוצה ברווחים (הפסדים) בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)				
572	426	447	139	152
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)				
519	314	451	198	181
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
-	-	(15)	-	(15)
רווח ממכירת תיקי אשראי				
(248)	(110)	(264)	(71)	(161)
רווחים, נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)				
(60)	(55)	(129)	16	(69)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר				
(224)	(128)	(287)	(121)	99
הפסד (רווח) ממכירת מניות של חברות מוחזקות				
(33)	(27)	(66)	3	(1)
הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד				
84	-	19	-	-
הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)				
19	19	-	13	-
הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה				
-	-	16	-	77
רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר				
28	-	-	-	-
הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות				
199	221	(497)	25	(147)
מיסים נדחים - נטו				
134	1,040	(149)	(316)	(278)
פיצויי פרישה ופנסיה - גידול בעודף העתודה על הייעודה				
(177)	(33)	(207)	(88)	(66)
ריבית שטרם התקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח זמין למכירה ואג"ח לפדיון				
144	436	(46)	147	(103)
ריבית שטרם שולמה (ששולמה) מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים				
(467)	(252)	788	60	236
השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים אחר, נטו				
4	3	(5)	3	(8)
שינוי נטו בכנסים שוטפים:				
(3,172)	(245)	425	2,255	(1,223)
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
(1,197)	(64)	2,893	788	1,736
ניירות ערך למסחר				
592	435	1,050	102	(85)
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
2,355	(351)	889	(1,981)	1,551
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
(595)	(1,682)	3,629	1,077	(166)
התחייבויות אחרות				
1,876	2,622	11,803	3,175	2,514
מזומנים נטו מפעילות שוטפת				

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	2018	2019
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר				
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים				
(3,866)	92	2,964	2,114	(1,240)
שינוי נטו באשראי לציבור				
(10,720)	(7,574)	(8,909)	(4,432)	(4,038)
שינוי נטו באשראי לממשלה				
(67)	73	110	115	62
שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
(3,997)	(2,639)	(1,179)	(1,118)	(260)
רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
72	46	138	13	82
תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)				
(86,905)	(71,003)	(72,149)	(16,174)	(24,793)
תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)				
54,122	35,773	34,803	9,020	9,309
תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)				
40,945	38,231	25,968	12,979	9,449
(123)	⁽¹⁾ (152)	(278)	-	(9)
רכישת מניות בחברות כלולות				
260	⁽²⁾ 260	251	260	-
תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות				
11	11	712	-	41
תמורה ממימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר (נספח ב')				
503	77	639	63	164
תמורה ממכירת תיקי אשראי				
(716)	(499)	(742)	(175)	(198)
רכישת בניינים וציוד				
80	44	91	-	1
תמורה ממימוש בניינים וציוד				
251	216	122	39	41
קופה מרכזית לתשלום פיצויים				
(16)	(17)	-	2	-
אחר				
(10,262)	(7,365)	(17,208)	2,172	(9,432)
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה				
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים				
1,113	705	(800)	2,220	(798)
שינוי נטו בפיקדונות הציבור				
275	(4,639)	(9,147)	(2,245)	(13,056)
שינוי נטו בפיקדונות מממשלה				
229	329	(245)	239	8
שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
(17)	97	168	96	(245)
תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
3,378	2,109	4,393	820	1,241
פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
(32)	(317)	(2,143)	(116)	(1,117)
דיבידנד ששולם לבעלי המניות				
(1,369)	(995)	(1,081)	(361)	(369)
דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות				
(42)	(30)	(33)	(20)	-
תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות				
512	512	-	11	-
רכישה עצמית של מניות				
(700)	(468)	(497)	(308)	(353)
3,347	(2,697)	(9,385)	336	(14,689)
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון				
גידול (קישון) במזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים ושווי מזומנים המסווגים כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה ^(א)				
(5,039)	(7,440)	(14,790)	5,683	(21,607)
בניכוי גידול (קישון) במזומנים ושווי מזומנים המסווגים כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה ^(א)				
3	35	(3)	32	-
גידול (קישון) במזומנים ושווה מזומנים				
(5,042)	(7,475)	(14,787)	5,651	(21,607)
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה				
78,840	78,840	74,265	66,026	80,533
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים				
467	252	(788)	(60)	(236)
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה				
74,265	71,617	58,690	71,617	58,690

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 36](#) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
 (ב) סוגו מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח					
10,631	7,842	8,438	2,663	2,775	ריבית שהתקבלה
(2,696)	(1,974)	(2,582)	(625)	(892)	ריבית ששולמה
129	114	45	6	23	דיבידנדים שהתקבלו
(1,093)	(734)	(1,722)	(426)	(663)	מיסים על הכנסה ששולמו

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

ביום 17 בדצמבר 2018 נמכרה השקעה במימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ בתמורה למניות זמינות למכירה בסך 167 מיליון ש"ח. במשך השנה הונפקו מניות כנגד המרת זכויות שנצברו לטובת העובדים בסך 18 מיליון ש"ח.

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר^(א):

נכסים והתחייבויות של חברות הבנות שאוחדו בעבר וזרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות הבנות שאוחדו בעבר ליום המכירה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח					
-	-	20	-	17	מזומנים שנגרעו
8	8	15,398	-	1,076	נכסים (למעט מזומנים)
4	4	13,370	-	936	התחייבויות
4	4	2,048	-	157	נכסים והתחייבויות מזוהים
-	-	378	-	-	נכסים והתחייבויות המיוחסים לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4	4	1,670	-	157	נכסים והתחייבויות שנגרעו
7	7	215	-	(99)	רווח (הפסד) הון ממימוש השקעה בחברות בנות שאוחדו בעבר
11	11	1,885	-	58	סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
-	-	1,153	-	-	בניכוי - תמורה שלא במזומן ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
11	11	732	-	58	תמורה שהתקבלה במזומן
-	-	20	-	17	בניכוי - מזומנים שנגרעו
11	11	712	-	41	זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בנות שיצאו מאוחד

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 336](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018. [ביאור 336](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עמוד	פירוט הביאורים
91	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
96	2 הכנסות והוצאות ריבית
97	א3 הכנסות מימון שאינן מריבית
99	ב3 רווח למניה רגילה
100	4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
105	5 ניירות ערך
119	6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
125	7 פיקדונות הציבור
126	8 זכויות עובדים
133	9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
141	10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
145	11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
155	12 מגזרי פעילות פיקוחיים וגישת ההנהלה
171	13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
192	14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
195	15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
213	16 נושאים שונים

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2019 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. ברוב הנושאים הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. ביתר הנושאים שהינם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, פרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) וכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים הנחיות יישום ספציפיות שמבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

הכללים החשבונאיים שישומו בעריכת דוחות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2018, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018 ולביאורים הנלווים אליהם. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2019.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרש מההנהלה שימוש באומדנים, הערכות והפעלת שיקול דעת, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

שינוי באומדנים

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים שישומו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2019 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.

ביום 30 באוגוסט 2018 פורסם חוזר בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.

מכשירים נגזרים וגידור

בחודש אוגוסט 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (FASB) את ASU 2017-12 המעדכן את נושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. מטרת העדכון הינה לפשט את יישום חשבונאות הגידור ולשפר את הדיווח הכספי של יחסי גידור באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

תמצית עיקרי השינויים הינה כדלקמן:

א. הקלה ביישום ההנחיות החשבונאיות בעיקר בכל הקשור לבחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור.

ב. העדכון מרחיב את היכולת לגדר רכיבי סיכון מסוימים ובכך ליצור הקבלה בין ההכרה וההצגה של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים.

ג. העדכון מבטל את הצורך להתייחס בנפרד ל"חלק לא אפקטיבי" ביחסי גידור.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התיקונים להוראות מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

הנחיות החוזר יושמו בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2019.

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההוגן של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין ושטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח כולל אחר. השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין, אשר מוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים נצפים במחיר במניה של אותו מנפיק.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יושמו באופן של מכאן ואילך.

ליישום העדכון לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. עדכון תקינה ASU 2018-02 בנושא סיווג מחדש של השפעות מס מסוימות מרווח כולל אחר מצטבר

בחודש פברואר 2018 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 2018-02 לקודיפיקציה בדבר דיווח על הרווח הכולל בהתייחס להשלכות הרפורמה במס בארה"ב. בהתאם לעדכון תאגיד בנקאי רשאי לזקוף את השפעות המס של פריטים שכלולים ברווח כולל אחר הנובעות מהשינוי בשיעורי המס בגין רפורמת המס, מרווח כולל אחר מצטבר לעודפים.

נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2019.

ליישום העדכון לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
עדכון תקינה ASU 2017-04 בנושא ירידת ערך מוניטין	בחודש ינואר 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את עדכון 2017-04 אשר מהווה תיקון להוראות ASC 350 בנושא "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". בהתאם לתיקון לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין ולהכיר בירידת ערך בגין הפער שבין השווי ההוגן לשווי בספרים. ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת לבין הערך בספרים שלה. עם זאת, ההפסד מירידת הערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת.	נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2020.	ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות	ביום 28 במרס 2018 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות".	נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2022 באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.	הבנק בוחן את ההשפעה על דוחותיו הכספיים ונערך ליישום המכתב באמצעות מיפוי של ההוראות החדשות מחד והפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכוני האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי מאידך וזאת לצורך זיהוי הפערים וביצוע ההתאמות הדרושות.
	עדכון הטיפול החשבונאי הפרשות להפסדי אשראי - CECL המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין אופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים.		
	תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן: א. ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה. ב. באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. ג. יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי. ד. ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה.		

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
	ה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.		
דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות	<p>עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות</p> <p>ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות", המאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-02 ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה. תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:</p> <p>א. עסקאות לחכירת נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים יוכרו במאזן גם אם החכירה מסוגת כחכירה תפעולית.</p> <p>ב. בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את זכותו של התאגיד להשתמש בנכס החכור ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין החכירה.</p> <p>ג. עסקאות בהן התאגיד הבנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.</p> <p>ד. נכסי סיכון בגין נכסי זכות שימוש (Right of Use) בגין חכירות תפעוליות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחס הון מזערי.</p> <p>הוראת המעבר שמנחה שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, הוארכה עד ליום 1 בינואר 2021.</p>	נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2020 ואילך.	לאימוץ התיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן	<p>ביום 28 באוגוסט 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את עדכון 13-2018 מהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה. מטרת העדכון היא שיפור אפקטיביות הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים.</p> <p>עיקרי התיקונים הינם, בין היתר:</p> <p>א. בוטלה הדרישה להצגת הסכומים הסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן.</p> <p>ב. בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי ההוגן ברמה 3.</p>	נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2020 אימוץ מוקדם אפשרי.	לאימוץ התיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
	<p>ג. במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאיות.</p> <p>ד. התוספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומש בתקופה, בגין מדידות שווי הוגן ברמה 3 בנכסים המוחזקים בסוף התקופה.</p>		
ASU 2018-14	<p>דרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת</p> <p>מטרת העדכון היא שיפור אפקטיביות הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים. עיקרי התיקונים הינם:</p> <p>א. בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכמים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת.</p> <p>ב. התוספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה ושינויים מהותיים אחרים.</p>	<p>נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום רטרואספקטיבי.</p>	<p>לאימוץ התיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.</p>
ASU 2018-15	<p>עלויות הטמעה של הסדרי שירותי מחשוב ענן</p> <p>עלויות שהתהוו לצורך הטמעה של הסדרים של שירותי מחשוב ענן ידחו או ייזקפו לרווח או הפסד באותו האופן שבו הן היו מטופלות בהתאם להוראות בדבר תוכנות לשימוש עצמי וזאת למרות שמדובר בחוזה שירות. בנוסף במסגרת העדכון נקבע שעלויות ההטמעה הנדחות יופחתו לרווח והפסד בהתאם לתקופה החוזית של ההסדר הכוללת תקופות הארכה אשר ודאי באופן סביר שימומשו על ידי הלקוח או שמימושו נשלט על ידי הספק. עלויות ההטמעה הנדחות יהיו כפופות להוראות בדבר ירידת ערך באופן זהה לנכסי תוכנה לשימוש עצמי.</p>	<p>נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2020. ניתן ליישם בדרך של מכאן ואילך או בחלופה של יישום למפרע.</p>	<p>הבנק בוחן את ההשפעה של העדכון על דוחותיו הכספיים.</p>

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
7,552	7,507	2,485	2,146
מאשראי לציבור			
24	25	8	8
מאשראי לממשלה			
54	108	19	33
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
84	145	23	53
מפיקדונות בבנקים			
1	2	-	1
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
705	974	276	285
מאגרות חוב ^(ב)			
8,420	8,761	2,811	2,526
סך הכל הכנסות ריבית			
ב. הוצאות ריבית^(א)			
(1,344)	(1,611)	(460)	(403)
על פיקדונות הציבור			
(3)	(2)	(1)	(1)
על פיקדונות הממשלה			
(18)	(19)	(6)	(9)
על פיקדונות מבנקים			
(1)	(2)	-	(1)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(438)	(449)	(148)	(20)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(1,804)	(2,083)	(615)	(434)
סך הכל הוצאות ריבית			
6,616	6,678	2,196	2,092
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים הכנסות והוצאות ריבית^(א)			
1	2	1	1
הכנסות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
^(ד) 49	126	^(ד) 24	43
מוחזקות לפדיון			
^(ד) 623	819	^(ד) 242	242
זמינות למכירה			
33	29	10	-
למסחר			
705	974	276	285
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(א) כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחס גידור).

(ב) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 43 מיליון ש"ח ובסך 144 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (38 מיליון ש"ח ו-147 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א. ו-ב.

(ד) סווג מחדש.

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
בלתי מבוקר במיליוני ש"ח			
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)			
1,655 ^(ב)	(1,188)	53 ^(ב)	(218)
1,655	(1,188)	53	(218)
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
52	169	7	124
(59)	(17)	(28)	(6)
(7)	152	(24)	118
(1,379)	1,765	187	503
א.3. הפרשי שער, נטו			
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
120	129	83	46
(23)	(19)	-	-
1	(17)	(4)	(3)
13	14	1	2
-	(16)	-	(77)
128	386	121	-
(1)	(99)	-	(97)
238	378	201	(129)
-	15	-	15
507	1,122	420	289
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר^(א)			
32 ^(ב)	50	50 ^(ב)	(53)
(30)	127	(15)	64
85	2	(1)	5
-	2	-	-
87	181	34	16
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון			
(102)	7	(69)	1
173	142	83	(5)
15	27	20	17
1	5	-	3
87	181	34	16
594	1,303	454	305

[ראה הערות בעמוד הבא](#)

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור (2018 - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) רווח ממכירת מניות לאומי קארד בסך 314 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2019. למידע נוסף ראה [ביאור 136](#). [כדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#), רווחים ממכירת מניות סופר פארם בסך 71 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019, לא היו רווחים ממכירת מניות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא היו רווחים ממכירת מניות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018, רווח ממכירת מניות חברה לנאמנות בסך 7 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, רווח ממכירת מניות אבגול תעשיות בע"מ בסך 121 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018).
- (ד) הפסד ממכירת מניות רומניה בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 בסך 99 מיליון ש"ח.
- (ה) מזה חלק הרווחים בסך 30 מיליון ש"ח ובסך 48 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (הפסדים בסך 20 מיליון ש"ח ובסך 7 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018).
- (ו) לא היו הפסדים, הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-30 בספטמבר 2018).
- (ז) לא היו הפרשות מהותיות לירידת ערך בשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (הפרשות לירידת ערך הקשורות לאגרות חוב זמינות למכירה בסך 13 מיליון ש"ח ו-19 מיליון ש"ח בשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018).
- (ח) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ט) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (י) כולל הפרשי שער שנכטו מפעילות למסחר.
- (יא) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.
- (יב) סוג מחדש בנין יישום לראשונה של חוזר בנק ישראל בנושא מכשירים נגזרים וגידור. ראה [ביאור 1.1](#).

ביאור צב - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה מתבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
בלתי מבוקר			
רווח בסיסי			
2,569	2,780	936	765
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,523,516	^(א) 1,493,609	^(ב) 1,516,772	^(א) 1,488,160
יתרה לתחילת התקופה			
387	384	-	-
השפעה משוקללת של יחידות RSU, PSU שמומשו והנפקת מניות			
(5,358)	(4,761)	(7,259)	(7,050)
השפעה משוקללת בגין רכישה עצמית של מניות			
1,518,545	1,489,232	1,509,513	1,481,110
ממוצע משוקלל של מספר המניות			
1.69	1.87	0.62	0.52
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)			

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד ליום 31 בדצמבר 2018.
(ב) סווג מחדש.

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
בלתי מבוקר			
רווח מדולל			
2,569	2,780	936	765
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,518,545	1,489,232	^(א) 1,509,513	1,481,110
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה			
817	315	699	193
השפעה משוקללת של יחידות RSU, PSU שטרם מומשו			
1,519,362	1,489,547	1,510,212	1,481,303
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא			
1.69	1.87	0.62	0.52
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)			

(א) סווג מחדש.

ג. הון המניות

ליום 30 בספטמבר 2019 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך שנת 2018 ו-2019 הינו 1,474,203,005 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.

ד. רכישה עצמית שהתרחשה לאחר מועד הדוח הכספי

מיום 1 באוקטובר 2019 ועד ליום 21 בנובמבר 2019 ביצע הבנק רכישה עצמית של 8,011,975 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ. מהונו המונפק של הבנק, לפרטים בנושא אישור המפקח על הבנים לצורך ביצוע רכישה עצמית ראה [ביאור 9א](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן
יתרה ליום 30 ביוני 2018	(2,376)	(42)	(2,418)	(157) ⁽¹⁾	(119) ⁽¹⁾	(36) ⁽¹⁾	10
שינוי נטו במהלך התקופה	(191)	(6)	(197)	(2)	(8)	10	(2)
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018	(2,567)	(48)	(2,615)	(159)	(127)	(26)	(197)
יתרה ליום 30 ביוני 2019	(2,828)	(33)	(2,861)	226	(147)	(6)	(2)
שינוי נטו במהלך התקופה	(694)	(11)	(705)	265	(41)	(2)	(41)
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019	(3,522)	(44)	(3,566)	491	(188)	(8)	(188)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	(3,051)	(4)	(3,055)	104 ⁽¹⁾	(170) ⁽¹⁾	(39) ⁽¹⁾	13
שינוי נטו במהלך התקופה	453	-	453	(263)	56	13	647
מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	31	(44)	(13)	-	(13)	-	-
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018	(2,567)	(48)	(2,615)	(159)	(127)	(26)	(197)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	(2,132)	(30)	(2,162)	(317)	(73)	(9)	(2)
שינוי נטו במהלך התקופה	(1,382)	(18)	(1,400)	835	(115)	1	(115)
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(ה)	(27)	-	(27)	-	-	-	(27)
מכירת מניות בחברות בנות	19	4	23	-	-	-	23
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019	(3,522)	(44)	(3,566)	491	(188)	(8)	(188)

ראה הערות [בעמוד הבא](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) כולל אחר	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	בגין הטבות לעובדים ^(א)	נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)
(3,051)	(4)	(3,055)	(2,950)	(39) ^(א)	(170) ^(א)	104 ^(א)
888	18	906	1,187	30	110	(421) ^(ד)
31	(44)	(13)	-	-	(13)	-
(2,132)	(30)	(2,162)	(1,763)	(9)	(73)	(317)

במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

שינוי נטו במהלך השנה^(ד)

מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה -

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) התאמות בגין הטבות לעובדים כוללות את עלויות תכניות הפרישה מרצון שבוצעו.

(ד) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ה) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01) ולרבות

העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.ב.1](#).

(ו) סווג מחדש.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

ל שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)					
2018			2019		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
28	(25)	53	343	(177)	520
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(30)	28	(58)	(78)	40	(118)
(רווחים) בגין אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(2)	3	(5)	265	(137)	402
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום ^(ב) :					
(17)	-	(17)	(75)	-	(75)
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ^(א)					
9	(5)	14	34	(17)	51
(8)	(5)	(3)	(41)	(17)	(24)
שינוי נטו במהלך התקופה					
10	(3)	13	(2)	-	(2)
חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
10	(3)	13	(2)	-	(2)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים:					
(245)	140	(385)	(999)	510	(1,509)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
48	(26)	74	72	(38)	110
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ג)					
(197)	114	(311)	(927)	472	(1,399)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(197)	109	(306)	(705)	318	(1,023)
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(6)	-	(6)	(11)	(1)	(10)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(194)	109	(300)	(694)	319	(1,013)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3.א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)					
2018			2019		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
1,417	(482)	935	(287)	98	(189)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(רווחים) הפסדים בגין אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^(א)					
(152)	52	(100)	(114)	40	(74)
שינוי נטו במהלך התקופה					
1,265	(430)	835	(401)	138	(263)
התאמות מתרגום^(ב):					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(222)	-	(222)	128	-	128
גידורים ^(ג)					
162	(55)	107	(112)	40	(72)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור					
-	-	-	(20)	7	(13)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(60)	(55)	(115)	(4)	47	43
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
1	-	1	16	(3)	13
שינוי נטו במהלך התקופה					
1	-	1	16	(3)	13
הטבות לעובדים:					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
(3,466)	1,177	(2,289)	697	(230)	467
רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ד)					
256	(88)	168	274	(94)	180
מכירת מניות של חברה מאוחדת					
31	(8)	23	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
(3,179)	1,081	(2,098)	971	(324)	647
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
(1,973)	596	(1,377)	582	(142)	440
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(5)	(9)	(14)	(44)	-	(44)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(1,968)	605	(1,363)	626	(142)	484

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
	במיליוני ש"ח		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(489)	163	(326)
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	(145)	50	(95)
שינוי נטו במהלך השנה	(634)	213	(421)
התאמות מתרגום^(ב):			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	229	-	229
גידורים ^(ג)	(182)	63	(119)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(20)	7	(13)
שינוי נטו במהלך השנה	27	70	97
חלק הבנק הפסד כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	34	(4)	30
שינוי נטו במהלך השנה	34	(4)	30
הטבות לעובדים:			
רווח אקטוארי נטו	1,434	(485)	949
רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ד)	362	(124)	238
שינוי נטו במהלך השנה	1,796	(609)	1,187
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה	1,223	(330)	893
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	(24)	(2)	(26)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	1,247	(328)	919

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3.א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [כביאור 8](#).

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
של ממשלת ישראל	3,063	405	-	3,468	
מגובי משכנתאות (MBS)	1,558	16	(2)	1,572	
של אחרים זרים	1,313	59	(4)	1,368	
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון	5,934	480	(6)	6,408	
ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
של ממשלת ישראל	36,385	647	-	36,385	
של ממשלות זרות	15,383	73	(6)	15,383	
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	-	-	-	
של מוסדות פיננסיים זרים	9,832	110	(5)	9,832	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	7,713	48	(6)	7,713	
של אחרים בישראל	128	4	(6)	128	
של אחרים זרים	3,133	147	(1)	3,133	
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)	72,574	1,029^(א)	(24)^(א)	72,574	

ראה הערות [בעמוד 110](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
	הערך במאזן	עלות ⁽¹⁾	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
מניות וקרנות	3,274	3,290	45	(61)	3,274
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽²⁾	1,162	1,162			1,162
סך כל מניות וקרנות שאינם למסחר	3,274	3,290	45⁽¹⁾	(61)⁽¹⁾	3,274
סך כל ניירות ערך שאינן למסחר	81,782	80,793	1,554	(91)	82,256
ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר:					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	3,243	3,214	30	(1)	3,243
של ממשלות זרות	81	80	1	-	81
של מוסדות פיננסיים בישראל	71	69	2	-	71
של מוסדות פיננסיים זרים	190	185	5	-	190
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	183	181	2	-	183
של אחרים בישראל	64	63	1	-	64
של אחרים זרים	148	146	3	(1)	148
סך הכל אגרות חוב	3,980	3,938	44	(2)	3,980
מניות וקרנות	19	19	-	-	19
סך הכל ניירות ערך למסחר	3,999	3,957	44⁽¹⁾	(2)⁽¹⁾	3,999
סך הכל ניירות ערך⁽¹⁾	85,781	84,750	1,598	(93)	86,255

ראה הערות [בעמוד 110](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
1,433	1,433	1	(5)	1,429	של ממשלת ישראל
1,212	1,212	-	(29)	1,183	מגובי משכנתאות (MBS)
857	857	-	(25)	832	של אחרים זרים
3,502	3,502	1	(59)	3,444	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
2. אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך):					
30,498	30,596	45	(143)	30,498	של ממשלת ישראל
9,640	9,660	1	(21)	9,640	של ממשלות זרות
12	12	-	-	12	של מוסדות פיננסיים בישראל
11,913	11,972	18	(77)	11,913	של מוסדות פיננסיים זרים
9,270	9,512	4	(246)	9,270	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
187	182	5	-	187	של אחרים בישראל
2,871	2,954	1	(84)	2,871	של אחרים זרים
64,391	64,888	74 ^(ג)	(571) ^(ב)	64,391	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך)^(ד)

ראה הערות [בעמוד 110](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר				
שווי הוגן ^(א)	הפסדים	רווחים	עלות ⁽¹⁾	הערך במאזן במיליוני ש"ח
3. השקעה במניות וקרנות זמינות למכירה:				
3,343	(30)	185	3,188	3,343
מניות וקרנות				
1,037			1,037	1,037
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽²⁾				
סך הכל מניות וקרנות זמינות למכירה				
3,343	^(א) (30)	^(א) 185	3,188	3,343

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווחים שטרם מומשו				
שווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -				
4,567	(5)	1	4,571	4,567
של ממשלת ישראל				
55	(2)	-	57	55
של ממשלות זרות				
127	-	-	127	127
של מוסדות פיננסיים בישראל				
144	(4)	-	148	144
של מוסדות פיננסיים זרים				
264	(2)	-	266	264
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
242	(3)	2	243	242
של אחרים בישראל				
221	(4)	1	224	221
של אחרים זרים				
5,620	(20)	4	5,636	5,620
סך הכל אגרות חוב				
5	(1)	-	6	5
מניות וקרנות				
5,625	⁽¹⁾ (21)	⁽¹⁾ 4	5,642	5,625
סך הכל ניירות ערך למסחר				
76,803	(681)	264	77,220	76,861
סך הכל ניירות ערך⁽³⁾				

ראה הערות [בעמוד 110](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון: אגרות חוב -					
2,334	2,334	14	(3)	2,345	של ממשלת ישראל
1,596	1,596	4	(17)	1,583	מגובי משכנתאות (MBS)
946	946	-	(15)	931	של אחרים זרים
4,876	4,876	18	(35)	4,859	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
2. אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך):					
30,573	30,783	40	(250)	30,573	של ממשלת ישראל
5,904	5,898	13	(7)	5,904	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
9,707	9,803	13	(109)	9,707	של מוסדות פיננסיים זרים
9,433	9,608	15	(190)	9,433	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
242	241	3	(2)	242	של אחרים בישראל
3,517	3,580	12	(75)	3,517	של אחרים זרים
59,376	59,913	96 ^(א)	(633) ^(א)	59,376	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך)^(א)

ראה הערות [בעמוד 110](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ^(א)	
		רווחים	הפסדים		
3. השקעה במניות וקרנות זמינות למכירה:					
מניות וקרנות	3,513	100	(57)	3,556	
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽²⁾	1,079			1,079	
סך כל מניות וקרנות זמינות למכירה	3,513	100⁽³⁾	(57)⁽³⁾	3,556	
ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ^(א)	
		מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן		
4. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	5,680	4	(7)	5,677	
של ממשלות זרות	53	-	(1)	52	
של מוסדות פיננסיים בישראל	120	-	(1)	119	
של מוסדות פיננסיים זרים	137	-	(5)	132	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	272	1	(2)	271	
של אחרים בישראל	298	-	(8)	290	
של אחרים זרים	225	-	(5)	220	
סך הכל אגרות חוב	6,785	5	(29)	6,761	
מניות וקרנות	2	-	-	2	
סך הכל ניירות ערך למסחר	6,787	5⁽⁷⁾	(29)⁽⁷⁾	6,763	
סך הכל ניירות ערך⁽⁷⁾	74,571	219	(754)	74,554	

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק (2018 - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך).
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) כולל אג"ח פגומות צוברות ריבית בסך 7 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 9 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 8 מיליון ש"ח).
- (ו) סך של 9.3 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) Supernationals, Sovereign and Agencies (30 בספטמבר 2018 - 11.7 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 9.7 מיליארד ש"ח).
- (ז) הוצג מחדש, לרבות בגין יישום למפרע של כללי ההצגה שנקבעו בהוראה 321 בקודיפקציה בדבר "השקעות - מניות". העלות כוללת השפעה של העדכונים בכללי ההצגה אלו.

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו בסך 238 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 162 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 109 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

ניירות ערך ששוועדו למלווים הסתכמו בסך 3,833 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 2,817 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 2,989 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3 א](#).

ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
1	-	-	1	257	1	-	-	1	249	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	4	-	-	4	415	של אחרים זרים
1	-	-	1	257	5	-	-	5	664	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	5	-	-	5	1,139	של ממשלת ישראל
20	-	-	20	202	9	-	-	9	820	מגובי משכנתאות (MBS)
8	-	-	8	84	17	-	-	17	681	של אחרים זרים
28	-	-	28	286	31	-	-	31	2,640	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	3	-	-	3	694	של ממשלת ישראל
13	-	-	13	285	4	-	-	4	465	מגובי משכנתאות (MBS)
13	-	-	13	293	2	-	-	2	179	של אחרים זרים
26	-	-	26	578	9	-	-	9	1,338	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	6	-	-	6	4,263	של ממשלות זרות
1	-	-	1	628	4	-	-	4	1,597	של מוסדות פיננסיים זרים
5	-	-	5	1,234	1	-	-	1	569	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	6	-	-	6	55	של אחרים בישראל
1	-	-	1	181	-	-	-	- ^(ז)	7	של אחרים זרים
7	-	-	7	2,043	17	-	-	17	6,491	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
- (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב (2018) - ניירות ערך) זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ג)					הפסדים שטרם מומשו ^(ג)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(א)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
3	-	-	3	114	140	-	-	140	6,772	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	21	-	-	21	6,392	של ממשלות זרות
19	-	-	19	1,085	58	-	-	58	5,805	של מוסדות פיננסיים זרים
188	-	-	188	4,759	58	-	-	58	3,280	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ו)	10	של אחרים בישראל
34	-	-	34	711	50	-	-	50	1,626	של אחרים זרים
4	-	-	4	17	26	-	-	26	433	מניות וקרנות נאמנות
248	-	-	248	6,686	353	-	-	353	24,318	סך הכל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ג)					הפסדים שטרם מומשו ^(ג)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(א)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
19	-	-	19	818	231	-	-	231	23,891	של ממשלת ישראל
2	-	-	2	153	5	-	-	5	2,679	של ממשלות זרות
29	-	-	29	1,275	80	-	-	80	3,641	של מוסדות פיננסיים זרים
160	-	-	160	5,293	30	-	-	30	2,378	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	2	-	-	2	103	של אחרים בישראל
29	-	-	29	896	46	-	-	46	1,516	של אחרים זרים
12	-	-	12	35	45	-	2	43	680	מניות וקרנות נאמנות
251	-	-	251	8,470	439	-	2	437	34,888	סך הכל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
- (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
(4)	628	(4)	396	232	(ב) -
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
(1)	396	(ב) -	59	(1)	337
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)					
(1)	779	(1)	779	-	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
(6)	1,803	(5)	1,234	(1)	569
סך הכל					

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
(89)	2,779	(53)	1,294	(36)	1,485
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
(138)	3,564	(119)	2,467	(19)	1,097
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)					
(19)	1,696	(16)	998	(3)	698
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
(246)	8,039	(188)	4,759	(58)	3,280
סך הכל					

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי מהתאמות לשווי הוגן ^(א)
במיליוני ש"ח					
(58)	2,108	(54)	1,899	(4)	209
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
(97)	3,471	(87)	2,454	(10)	1,017
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)					
(35)	2,092	(19)	940	(16)	1,152
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
(190)	7,671	(160)	5,293	(30)	2,378
סך הכל					

(א) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
(ב) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב (2018 – ניירות ערך) לפדיון מגובי משכנתאות

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1,310	13	(2)	1,321
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
832	6	(2)	836
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
478	7	-	485
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
93	1	-	94
1,558	16	(2)	1,572
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
1,558	16	(2)	1,572

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
895	-	(4)	891
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
715	-	(2)	713
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
180	-	(2)	178
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
140	-	(17)	123
1,212	-	(29)	1,183
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
1,212	-	(29)	1,183

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1,280	4	(4)	1,280
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,101	4	(3)	1,100
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
179	-	(1)	180
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
303	-	(13)	316
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
126	-	(8)	134
1,583	4	(17)	1,596
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
1,583	4	(17)	1,596
סך הכל ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות			

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,503	20	(4)	2,519
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
342	4	(1)	345
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,161	16	(3)	2,174
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
3,446	22	(1)	3,467
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
3,197	19	(1)	3,215
5,949	42	(5)	5,986
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
1,722	6	(1)	1,727
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,173	4	-	1,177
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
484	-	(1)	483
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
7,671	48	(6)	7,713

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,867	-	(89)	2,778
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
470	-	(14)	456
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,397	-	(75)	2,322
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,442	4	(138)	4,308
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
4,185	1	(138)	4,048
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
7,309	4	(227)	7,086
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,536	-	(2)	1,534
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
667	-	(17)	650
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
9,512	4	(246)	9,270
31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,956	5	(58)	2,903
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
460	-	(1)	459
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,496	5	(57)	2,444
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,398	10	(97)	4,311
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
4,156	9	(97)	4,068
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
7,354	15	(155)	7,214
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,547	-	(21)	1,526
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
648	-	(14)	634
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
9,608	15	(190)	9,433

(א) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
	לשווי הוגן ^(א)	מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3	-	-	3
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
3	-	-	3
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
41	-	-	41
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
44	-	-	44
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
139	-	2	137
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי נכסים (ABS)			
183	-	2	181
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
	לשווי הוגן ^(א)	מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
4	-	-	4
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
4	-	-	4
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
42	-	-	42
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
46	-	-	46
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
218	(2)	-	220
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי נכסים (ABS)			
264	(2)	-	266
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
4	-	-	4
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
4	-	-	4
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
49	(1)	-	48
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
53	(1)	-	52
219	(1)	1	219
272	(2)	1	271

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סיווג מחדש של יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) ואשראי לעסקים קטנים

יצוין כי, בהמשך להטמעת מערכת ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים, בוצע פיתוח לזיהוי ממוכן טוב יותר של חובות שאורגנו מחדש חלף חובות תקינים או בעייתיים, ובעקבותיו עדכן הבנק את סכום החובות שאורגנו מחדש.

בעקבות האמור, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים, סווגו מחדש יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) ואשראי לעסקים קטנים, ליום 30 בספטמבר 2018 מחובות לא בעייתיים לחובות בעייתיים. בגין אשראי ברוטו לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) סווג סך של 259 מיליון ש"ח. בגין אשראי ברוטו לעסקים קטנים סווג סך של 239 מיליון ש"ח.

בנוסף, סווגו מחדש לחובות הפגומים ברוטו בגין אשראי לאנשים פרטיים סך של 222 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2018 (כ-182 מיליון ש"ח סווגו מהחובות הלא בעייתיים וכ-40 מיליון ש"ח סווגו מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים). כן סווגו לחובות פגומים ברוטו בגין אשראי לעסקים קטנים סך של 252 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2018 (כ-174 מיליון ש"ח סווגו מהחובות הלא בעייתיים וכ-78 מיליון ש"ח סווגו מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים).

השפעת עדכון זה על התוצאות הכספיות לתקופות המדווחות אינה מהותית.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
128,798	-	748	129,546	9,858	139,404
שנבדקו על בסיס פרטני					
41,827	83,534	28,043	153,404	381	153,785
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
808 ^(ב)	83,335	-	84,143	-	84,143
מזה: לפי עומק פיגור					
170,625	83,534	28,791	282,950	10,239	293,189
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
780	-	293	1,073	-	1,073
חובות בארגון מחדש					
1,297	-	15	1,312	-	1,312
חובות פגומים אחרים					
2,077	-	308	2,385	-	2,385
סך הכל חובות פגומים					
176	807	50	1,033	-	1,033
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
2,009	-	235	2,244	-	2,244
חובות בעייתיים אחרים					
4,262	807	593	5,662	-	5,662
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,688	-	167	1,855	1	1,856
שנבדקו על בסיס פרטני					
487	471	459	1,417	-	1,417
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
-	470 ^(ב)	-	470	-	470
מזה: לפי עומק פיגור					
2,175	471	626	3,272	1	3,273
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
320	-	159	479	-	479
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 301 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר ^(ה)	דיור	מסחרי ^(ה)
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
129,020	9,205	119,815	1,075	30	118,710
שנבדקו על בסיס פרטני					
160,287	738	159,549	35,288	79,929	44,332
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
80,568	-	80,568	-	79,481	1,087 ^(א)
מזה: לפי עומק פיגור					
(8,529)	(67)	(8,462)	(7,450)	-	(1,012) ^(ד)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
280,778	9,876	270,902	28,913	79,959	162,030
סך הכל חובות^(א)					
מזה:					
1,631	-	1,631	331	10 ^(ה)	1,290
חובות בארגון מחדש					
1,310	-	1,310	45	20 ^(ה)	1,245
חובות פגומים אחרים					
2,941	-	2,941	376	30	2,535
סך הכל חובות פגומים					
947	-	947	53	806	88
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,708	-	2,708	559	-	2,149
חובות בעייתיים אחרים					
(361)	-	(361)	(353)	-	(8)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
6,235	-	6,235	635	836	4,764
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,827	1	1,826	128	5	1,693
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,547	-	1,547	615	468	464
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
467	-	467	-	467 ^(ב)	-
מזה: לפי עומק פיגור					
(152)	-	(152)	(141)	-	(11) ^(ד)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
3,222	1	3,221	602	473	2,146
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
556	-	556	110	5 ^(ה)	441
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 290 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ה) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 119](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
120,192	31	901	121,124	15,091	136,215
שנבדקו על בסיס פרטני					
44,746	80,859	36,006	161,611	673	162,284
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
913 ^(א)	80,432	-	81,345	-	81,345
מזה: לפי עומק פיגור					
(655)	-	(7,555)	(8,210)	(35)	(8,245)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
164,283	80,890	29,352	274,525	15,729	290,254
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
1,318	8 ^(ה)	337 ^(ה)	1,663	-	1,663
חובות בארגון מחדש					
1,063	23 ^(ה)	47 ^(ה)	1,133	-	1,133
חובות פגומים אחרים					
2,381	31	384	2,796	-	2,796
סך הכל חובות פגומים					
120	862	72	1,054	-	1,054
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,585	-	519	3,104	-	3,104
חובות בעייתיים אחרים					
(7)	-	(361)	(368)	-	(368)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
5,079	893	614	6,586	-	6,586
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,792 ^(ה)	5	165 ^(ה)	1,962	3	1,965
שנבדקו על בסיס פרטני					
475 ^(ה)	474	609 ^(ה)	1,558	-	1,558
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
-	473 ^(ב)	-	473	-	473
מזה: לפי עומק פיגור					
(11)	-	(157)	(168)	-	(168)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
2,256	479	617	3,352	3	3,355
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁴					
459	4	150	613	-	613
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 295 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ה) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,682	483	644	3,809	3	3,812
(20)	(5)	(1)	(26)	-	(26)
2,662	478	643	3,783	3	3,786
147	(2)	38	183	(2)	181
(285)	(5)	(104)	(394)	-	(394)
86	-	69	155	-	155
(199)	(5)	(35)	(239)	-	(239)
(6)	-	-	(6)	-	(6)
2,604	471	646	3,721	1	3,722
429	-	20	449	-	449

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי ⁽¹⁾	דיוור	פרטי אחר ⁽¹⁾	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,539	453 ⁽³⁾	609	3,601	1	3,602
114	22 ⁽¹⁾	62	198	-	198
(175)	(2)	(122)	(299)	-	(299)
110	-	74	184	-	184
(65)	(2)	(48)	(115)	-	(115)
(1)	-	-	(1)	-	(1)
(2)	-	(8)	(10)	-	(10)
2,585	473	615	3,673	1	3,674
439	-	13	452	-	452

(א) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל.

(ב) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה מוצגת בניכוי נכסים שסווגו כמחזקים למכירה במספרי השוואה. למידע נוסף אודות יתרות ותנועות שסווגו כמחזקות למכירה במספרי השוואה ראה [ביאור 36](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

(ג) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 119](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,697	479	637	3,813	3	3,816
327	14	112	453	(2)	451
(776)	(17)	(324)	(1,117)	-	(1,117)
391	-	222	613	-	613
(385)	(17)	(102)	(504)	-	(504)
(15)	-	-	(15)	-	(15)
(20)	(5)	(1)	(26)	-	(26)
2,604	471	646	3,721	1	3,722
429	-	20	449	-	449
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות נטו					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
מימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,510	450	737	3,697	3	3,700
21 ^(א)	-	-	21	-	21
2,531	450	737	3,718	3	3,721
130	26	160	316	(2)	314
(525)	(4)	(366)	(895)	-	(895)
452	-	241	693	-	693
(73)	(4)	(125)	(202)	-	(202)
8	1	-	9	-	9
(11)	-	(157)	(168)	-	(168)
2,585	473	615	3,673	1	3,674
439	-	13	452	-	452
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
שינויים שנזקפו להון ^(א)					
יתרה ליום 1 בינואר 2018					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות נטו					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל.

(ב) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה מוצגת בניכוי נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה במספרי השוואה. למידע נוסף אודות יתרות ותנועות שסווגו כמוחזקות למכירה במספרי השוואה ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ג) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 119](#).

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2018	2019	
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
בישראל				
לפי דרישה				
88,151	82,443	77,391		אינם נושאים ריבית
121,269	118,896	128,845		נושאים ריבית
209,420	201,339	206,236		סך הכל לפי דרישה
129,334	131,481	130,096		לזמן קצוב
(71)	(84)	-		בניכוי יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה ^(א)
338,683	332,736	336,332		סך כל פיקדונות בישראל ¹
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
^(א) 9,017	^(א) 8,233	8,161		אינם נושאים ריבית
^(א) 6,136	^(א) 7,437	6,292		נושאים ריבית
15,153	15,670	14,453		סך הכל לפי דרישה
10,755	10,469	8,136		לזמן קצוב ²
19	21	-		² מזה: שאינם נושאים ריבית
25,908	26,139	22,589		סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
364,591	358,875	358,921		סך כל פיקדונות הציבור
¹ מזה:				
^(ב) 134,931	^{(ב)(ג)} 131,549	133,185		פיקדונות של אנשים פרטיים
61,003	^(ג) 65,176	61,300		פיקדונות של גופים מוסדיים
142,749	^(ג) 136,011	141,847		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2018	2019	
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח				
^(ב) 101,053	^(ב) 99,978	103,433		עד 1
95,364	91,548	91,852		מעל 1 ועד 10
64,272	61,787	61,818		מעל 10 ועד 100
37,944	36,155	36,868		מעל 100 ועד 500
65,958	69,407	64,950		מעל 500
364,591	358,875	358,921		סך הכל

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 136. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 84 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2018 ו-71 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.
 (ג) סווג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. חתימת הסכם קיבוצי

ביום 29 ביולי 2019 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022 ועל הסכם קיבוצי מיוחד בעניין העסקת עובדים במקצועות טכנולוגיים.

להלן פרטים נוספים לגבי עיקרי ההסכם הקיבוצי:

1. קידום שכר - קידום שכר שנתי בשיעור ממוצע של 3.5% בשנים 2019-2022.
2. מענק קידום שכר חד פעמי לרתימה לתכנית ההתייעלות בשיעור כולל של 2%, שיינתן בשתי פעימות: 1% בשנת 2019 ו-1% בשנת 2020. מלוא קידומי השכר בסעיפים 1 ו-2 לעיל יהיו דיפרנציאליים ובהתאם לביצועי העובד.
3. התאמת לאומי לבנקאות החדשה - נחתם הסכם קיבוצי חדש בתנאים ייחודיים, במסגרתו יועסקו עד 450 עובדים בתחומי הטכנולוגיה, הדיגיטל והדאטה. זאת, מתוך הבנה כי תחומים אלו הכרחיים להצעת הבנק קדימה, ליישומה של הבנקאות החדשה ולנוכח התמורות בעולם הבנקאות, אשר הופכות יותר ויותר פעולות בנקאיות למבוססות טכנולוגיה. ההסכם החדש, לא יכלול את מרכיב הקביעות ומרכיבים נוספים ויקנה את הגמישות הנדרשת בקליטה ובניהול ההון האנושי בתחומים אלו.
4. השכר החודשי הבסיסי המינימלי יעודכן לסך של 6,200 ש"ח בשני שלבים, בשנים 2019 ו-2021.
5. הכללת רכיב נוסף בשכר להפרשות לפנסיה, לעובדים קבועים הזכאים לפנסיה צוברת.
6. הסכמות שונות הנוגעות לעדכון תשלומים נלווים, הסדרי שעות נוספות גלובליות, וכן הגדלת כמות העובדים המועסקים בחוזים אישיים מקצועיים.
7. מעבר יחידות המטה לאתר הבנק בלוד.
8. כחלק מההסכמות שילם הבנק מענק חתימה חד פעמי בגובה 6,000 ש"ח לעובד.

השפעת ההתקשרות בהסכם הקיבוצי הינה גידול חד פעמי בהתייבויות האקטואריות של הבנק בסך של כ-526 מיליון ש"ח לפני מס (כ-329 מיליון ש"ח אחרי מס), וגידול בהוצאות השכר בשנת 2019 בסך של כ-100 מיליון ש"ח לפני מס, מזה גידול בשל המענק החד פעמי, בסך של כ-60 מיליון ש"ח שנרשם ברבעון השני של השנה.

במסגרת ההבנות הנוגעות להסכם הקיבוצי הודיע הבנק כי כוונתו להתייעל ב-700 משרות עד סוף שנת 2020. לשם עמידה בתכנית זו אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון של כ-250 עובדים, שתסתיים לכל המאוחר בסוף שנת 2019. לאור היקף ההיענות לתכנית, ביום 5 בספטמבר 2019 אישר דירקטוריון הבנק הגדלת היקף תכנית הפרישה מרצון, לפיה יתאפשר לכ-400 עובדים לפרוש מהבנק בפרישה מוקדמת עד לתום שנת 2019.

ההטבות שהוצעו במסגרת התכנית, כוללות בפרמטרים שהוגדרו, הינן בעיקר: הסדר פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין, וזאת לזכאים לפנסיה תקציבית מהבנק שעומדים בפרמטרים שמוגדרים בתכנית או פיצויים מוגדלים.

העלות הכוללת של התכנית מוערכת על ידי הבנק בכ-250 מיליון ש"ח לפני מס. העלות מהווה הפסד אקטוארי ותיזקף לרווח כולל אחר. בתקופות דיווח עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות התכנית בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים שצפויים לקבל הטבות על פי התכנית. הבנק מעריך שהשפעת תכנית ההתייעלות על הלימות ההון לא תהיה מהותית.

ב. תנאי העסקה ופרישה לנושאי משרה בכירה בבנק

דירקטוריון הבנק אישר את תנאי הכהונה והעסקה של המנכ"ל, של יושב ראש הדירקטוריון ואת מדיניות התגמול המעודכנת של נושאי משרה בבנק. הנושאים הללו כפופים לאישור האסיפה הכללית אשר זומנה ביום 10 בנובמבר ליום 23 בדצמבר 2019.

1. המנכ"ל

מר חנן פרידמן מכהן כנושא משרה בבנק החל מיום 1 בספטמבר 2014, וכמנכ"ל של הבנק החל מיום 1 בנובמבר 2019 ("מועד התחילה"). תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל יחולו ממועד התחילה. תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל הינם בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק ונקבעו בהתאם לקבוע בהוראה 301A ולמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

2. יושב ראש הדירקטוריון של הבנק

ד"ר סאמר חאג' יחיא החל לכהן כדירקטור בבנק ביום 30 בספטמבר 2014, והחל לכהן כיו"ר הדירקטוריון ("היו"ר", או "יו"ר הדירקטוריון") ביום 22 ביולי 2019 (בסעיף זה, "מועד התחילה"). תנאי הכהונה וההעסקה של יו"ר הדירקטוריון יחולו ממועד התחילה, כאמור, והינם בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק. תנאי הכהונה נקבעו בהתאם להוראה 301A הקובעת כי יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי לתגמול קבוע בלבד, וכן לתנאים סוציאליים והוצאות נלוות.

3. מדיניות תגמול נושאי משרה בבנק

ביום 29 באוקטובר 2019 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה. מדיניות התגמול תהיה בתוקף החל מתחילת שנת 2020 ועד לתום שנת 2022. מדיניות התגמול מושתתת על הוראות תיקון 20 לחוק החברות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בבנק, על הקבוע בהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי ועל הוראות חוק מגבלת התגמול.

בכפוף לאישור האסיפה הכללית, במדיניות התגמול המעודכנת מוצעת מסגרת לתגמול נושאי המשרה בבנק, והיא כוללת, בין היתר, התייחסות לרכיבי התגמול הקבוע, שהינו התגמול העיקרי לנושאי המשרה, וכן, לרכיבי תגמול משתנה הכוללים כל תגמול שאינו קבוע, ובכלל זה: מענק שנתי מותנה ביצועים, המורכב מרכיב מענק המבוסס על תשואה משוקללת להון של הבנק, רכיב מענק המבוסס על תשואת המנייה של הבנק בהשוואה לתשואת מדד ת"א-בנקים ורכיב מענק המבוסס על יחס היעילות של הבנק; ממענק אישי איכותי, המתבסס על השגת יעדים אישיים וקריטריונים איכותיים בהתאם לתחומי אחריותו של נושא המשרה הרלוונטי; וממענק מיוחד בגין אירועים מיוחדים. יציין, כי חברי הדירקטוריון לרבות יו"ר הדירקטוריון, אינם זכאים על פי מדיניות התגמול למענק שנתי משתנה.

במדיניות התגמול נקבעו מנגנונים והסדרים שונים שנועדו לאפשר לוועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק לאשר עדכונים במדיניות התגמול או ברכיבי התגמול בתנאי הכהונה וההעסקה של נושאי המשרה שמדיניות התגמול חלה עליהם במהלך תקופת מדיניות התגמול, מבלי להידרש לקבלת אישור מחודש של האסיפה הכללית של הבנק במועד העדכון כאמור. עדכונים כאמור במדיניות ייעשו ככל שהנסיבות הקיימות במועד העדכון, יצדיקו לדעת ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק את ביצוע העדכונים כאמור.

ג. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2019		2018	
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים			
סכום ההתחייבות	19,639	16,968	15,867
השווי ההוגן של נכסי התכנית	7,004	6,590	6,235
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כולל בהתחייבויות אחרות)	12,635	10,378	9,632
חופשת יובל צבורה			
סכום ההתחייבות	48	45	41
השווי ההוגן של נכסי התכנית	-	-	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כולל בהתחייבויות אחרות)	48	45	41
הטבות אחרות			
סכום ההתחייבות	592	535	533
השווי ההוגן של נכסי התכנית	-	-	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כולל בהתחייבויות אחרות)	592	535	533
סך הכל¹			
עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"	13,275	10,958	10,206
¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל	68	59	64

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת

- א. מחויבות ומצב המימון
 1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר				
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
17,995	17,995	15,867	16,499	18,137
מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה				
145	114	103	35	39
עלות שירות				
653	483	496	166	166
עלות ריבית				
39	30	29	10	10
הפקדות משתפי תכנית				
(1,801)	(693)	3,711	451	1,470
הפסד (רווח) אקטוארי				
20	11	(30)	(4)	(13)
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ				
(1,184)	(972)	(506)	(189)	(170)
הטבות ששולמו ^(א)				
-	-	(31)	-	-
אחר				
15,867	16,968	19,639	16,968	19,639
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח				
15,063	16,133	17,785	16,133	17,785
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח				

(א) כולל סכומים לא מהותיים בגין צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין.

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר				
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
6,708	6,708	6,235	6,430	6,625
שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה				
(60)	236	499	168	89
תשואה בפועל על נכסי תכנית				
110	85	378	36	331
הפקדות לתכנית על ידי הבנק ^(א)				
39	30	29	10	10
הפקדות משתפי תכנית				
3	9	(29)	(6)	(12)
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ				
(572)	(489)	(108)	(48)	(39)
הטבות ששולמו ^(ב)				
7	11	-	-	-
אחר				
6,235	6,590	7,004	6,590	7,004
שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח				
9,632	10,378	12,635	10,378	12,635
מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח				

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

- א. מחויבות ומצב המימון (המשך)
 3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2018	2018	2018	2019
מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
9,632	10,378	12,635	12,635
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות		סכומים שהוכרו בסוף תקופת הדיווח	
9,632	10,378	12,635	12,635

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2018	2018	2018	2019
מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
2,668	3,456	5,790	5,790
הפסד אקטוארי, נטו		יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר	
2,668	3,456	5,790	5,790

- (א) ראה [ביאור 2.4.8](#)
 (ב) כולל סכומים לא מהותיים בגין צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין.

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
145	114	103	35	39	עלות שירות
653	483	496	166	166	עלות ריבית
(356)	(258)	(267)	(85)	(95)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
356	270	253	73	109	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
-	-	31	-	-	אחר לרבות שינוי מבני
798	609	616	189	219	סך עלות ההטבה, נטו
200	(N) 149	127	(N) 49	42	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
998	758	743	238	261	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

(א) הוצג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה (המשך)

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר				
בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח				
(1,385)	(671)	^(א) 3,410	368	1,476
הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה				
(356)	(270)	(253)	(73)	(109)
הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו				
8	-	(4)	-	(1)
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ				
(7)	(11)	(31)	-	-
אחר				
(1,740)	(952)	3,122	295	1,366
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר				
798	609	616	189	219
סך עלות ההטבה נטו				
(942)	(343)	3,738	484	1,585
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר				

(א) כולל התאמות בגין שנים קודמות.

3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2019 לפני השפעת המס

לשלושה חודשים שיסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019	לשלושה חודשים שיסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019
מבוקר	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
147	147
הפסד אקטוארי נטו	
147	147
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר	

3. הנחות^(א)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2018	2018	2019
מבוקר		
בלתי מבוקר		
באחוזים		
2.74	2.27	1.55
שיעור היוון		
1.59	1.66	1.45
שיעור עליית המדד		
0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7
שיעור עזיבה		
0-6.3	0-6.3	0-6.3
שיעור גידול בתגמול		

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א) (המשך)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו (המשך)
 2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2019	2018	2018	2018
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
2.37	2.21	2.22	
שיעור היוון			
5.50	5.50	5.50	
תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית			
0-6.3	0-6.3	0-6.3	
שיעור גידול בתגמול			

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2018	2019	2018	2018
בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח					
(2,592)	(2,215)	(1,993)	3,211	2,748	2,457
שיעור היוון					
(638)	-	-	712	-	-
שיעור עליית המדד					
242	151	200	(211)	(149)	(179)
שיעור עזיבה					
712	619	571	(638)	(542)	(499)
שיעור גידול בתגמול					

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

בהקשר זה יצויין כי ביום 6 בנובמבר 2019 פורסם חוזר על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לעניין עדכון ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה. לחוזר האמור לא היתה השפעה מהותית על היקף ההתחייבויות לעובדים.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2019	2018	2018	2019
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
471	183	160	160
2,478	2,651	2,326	2,326
1,207	831	1,040	1,040
1,805	2,059	1,714	1,714
1,043	866	995	995
7,004	6,590	6,235	6,235

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2019

יעד הקצאה		אחוז מנכסי התכנית	
2019	2018	2019	2018
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
2	3	3	3
38	40	37	37
16	13	17	17
32	31	27	27
12	13	16	16
100	100	100	100

זכויות הפרישה והפנסיה בבנק נקבעות על פי סיווג תקופות ההעסקה השונות בבנק כאשר לעובדים שהחלו עבודתם בבנק מיום 1 בינואר 1999 קיימות הפקדות שוטפות לפיצויים ותגמולים ולגביהם לבנק אין חבות פנסיונית למעט השלמה לפיצויי פיטורין, וככלל לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 הפורשים מעבודתם בבנק, בהתקיים תנאים מסויימים, הזכות לבחור בין קבלת פיצויי פרישה וכספי התגמולים או הסדר ביטחון סוציאלי, או שילוב של החלופות, הכל בהתאם ובכפוף להוראות ההסכמים השונים החלים על העובדים. עבור עובדים אלה מופקדים כספים לתגמולים ולפיצויים בקופת גמל לתגמולים ופיצויים של עובדי הבנק אשר מנוהלת על ידי חברה מנהלת המוחזקת על ידי עמיתי הקופה. בהמשך להתקשרות שנעשתה בעבר, התקשר הבנק עם גוף מוסדי נוסף להעברת כספי תגמולים וכספי פיצויים של עובדים שנצברו או ייצברו בקופת התגמולים והפיצויים של עובדי הבנק, שבחרו או יבחרו בעת פרישה במסלול של הסדר ביטחון סוציאלי, לקופה משלמת. כמו כן התקשר הבנק בהסכם לרכישת פוליסת ביטוח לפורשים ממקורות העצמיים. בכוונת הבנק להתקשר בהסכמים דומים עם גופים מוסדיים נוספים.

יודגש, כי אין כל ודאות במועד זה כי הבנק אכן יתקשר עם גופים מוסדיים נוספים, ואין ודאות לגבי הסכומים שיועברו לקופה משלמת כאמור או לעיתוי בו יועברו הסכומים.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	2018	תחזית ^(א) 2019
מבוקר						בלתי מבוקר
						במיליוני ש"ח
149	115	407	46	341	34	הפקדות

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יפקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנותרה עד לסוף שנת 2019.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2019	192
2020	750
2021	706
2022	776
2023	809
2024-2028	4,847
2029 ואילך	13,370
סך הכל	21,450

(א) בערכים מהוונים.

ביאור 9א - הון

שינויים בהון הבנק

בהתאם לתכנית התגמול של הבנק, התנאי להבשלת השלישי והאחרון של יחידות ה-PSU (אשר הוקצו ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל ולנושאי משרה אחרים בבנק (להלן - "נושאי משרה בבנק") כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2016) (להלן - "יחידות ה-PSU 2016") וכן להבשלת השלישי השני של יחידות ה-PSU אשר הוקצו לנושאי משרה בבנק כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2017) (להלן - "יחידות ה-PSU 2017") למניות, התקיים, ולפיכך השלישי והאחרון של יחידות ה-PSU 2016 והשלישי השני של יחידות ה-PSU 2017 הבשילו למניות. בהתאם, ביום 6 במרס 2019 הוקצו לנושאי המשרה בבנק מניות בהתאם למספר יחידות ה-PSU 2016 ויחידות ה-PSU 2017 אשר הבשילו למועד זה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#).

על פי הקבוע במדיניות התגמול, המניות המוקצות בשל הבשלת יחידות ה-PSU 2016 ויחידות ה-PSU 2017 כאמור, הופקדו בידי הנאמן לתכנית התגמול, איסוף שירותי ניהול ונאמנות בע"מ (להלן - "הנאמן לתכנית").

המניות שהוקצו בגין הבשלת יחידות ה-PSU 2017 כמפורט לעיל, היו חסומות עד תום שנתיים ממועד הקצאת יחידות ה-PSU 2017, דהיינו עד 5 באפריל 2019.

הבשלת יחידות ה-PSU 2016 וה-PSU 2017 בכל אחד ממועדי ההבשלה תותנה בכך שהבנק עמד ביחס הלימות ההון הנדרש על פי ההוראות המפקח על הבנקים בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפרסם הבנק בסמוך לפני כל אחד ממועדי ההבשלה. לא עמד הבנק ביחס כאמור, תידחה הבשלת המנה הרלוונטית למועד הבא שבו יעמוד הבנק ביחס הלימות ההון הנדרש כאמור, בהתאם לדוחות הכספיים שפרסם.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#).

ביאור פא - הון (המשך)

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 26 במאי 2019 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 700 מיליון ש"ח, החל מיום 28 במאי 2019 ועד ליום 27 במאי 2020. תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקאות מחוץ לבורסה, באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל על פי ייפוי כוח בלתי חוזר, בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך. אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 19 במאי 2019, בכפוף לעמידה במגבלות וביעדי ההון, ובכלל זאת התנאי לפיו התכנית תופסק לאלתר אם במהלך תקופת התכנית יתברר כי על פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו הבנק אינו עומד ביחס הון עצמי רובד 1 של 10.9% לפחות.

תכנית הרכישה התבצעה בשני שלבים נפרדים, שכל אחד מהם היה בלתי הדי, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים (להלן: "שלב א'" ו-"שלב ב'"). ביצוע שלב א' החל ביום 28 במאי 2019, והסתיים ביום 2 באוגוסט 2019, ובמסגרתו רכש הבנק (כאמצעות חבר בורסה בלתי תלוי עמו התקשר) 11,961,092 מניות הבנק בהיקף של כ-301 מיליון ש"ח מכוח התכנית האמורה.

בהמשך לאמור בדוח לרבעון השני לשנת 2019, ביום 15 באוגוסט 2019 החל ביצוע שלב ב' של התכנית, אשר הסתיים ביום 21 בנובמבר 2019 ובמסגרתו רכש הבנק (כאמצעות חבר הבורסה החיצוני האמור) 15,962,567 מניות הבנק בהיקף של כ-399 מיליון ש"ח. סך הכל נרכשו על פי התכנית האמורה 27,923,659 מניות בהיקף כספי כולל של 700 מיליון ש"ח.

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 58,336,237 מניות רדומות.

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 25 במאי 2018 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מרשות לניירות ערך.

על פי דוח הצעת מדף מיום 30 בינואר 2019, הנפיק הבנק, בתאריך 31 בינואר 2019 סך של כ-1.69 מיליארד ש"ח אגרות חוב סדרה 180. אגרות החוב עומדות לפירעון בשני תשלומים שווים ביום 28 בפברואר 2023 וביום 28 בפברואר 2025, ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 2.02% לשנה, אשר תשולם אחת לשנה ביום 28 בפברואר של כל אחת מהשנים 2020 עד 2025 (כולל). אגרות החוב סדרה 180 אינן מוכרות לצורך הון פיקוחי.

על פי דוח הצעת מדף מיום 30 בינואר 2019, הנפיק הבנק, בתאריך 31 בינואר 2019 סך של 664.2 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 403.

על פי דוח הצעת מדף מיום 12 במרס 2019, בוצעה בתאריך 13 במרס 2019 הרחבה של סדרה 403, במסגרתה הנפיק הבנק, סך של 777 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבויות נדחים, בתמורה לכ-798.4 מיליון ש"ח.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 403 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 28 בפברואר 2030 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני יום 31 בינואר 2025, ולא יאוחר מיום 28 בפברואר 2025. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 2.42% לשנה, עד ליום 28 בפברואר 2025. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מבניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 403 למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (11.53 ש"ח למניה, כפוף להתאמות), כגובה מבניהם.

על פי דוח הצעת מדף מיום 4 ביולי 2019 אשר תוקן ביום 9 ביולי 2019, הציע הבנק שתי הצעות רכש חליפין כדלקמן: (1) הצעה לכלל מחזיקי שטרי ההון הנדחים (סדרה 201) לרכוש מהם את כל כמות שטרי ההון סדרה 201 המוחזקים על ידם, בדרך של הצעת רכש חליפין שאינה מוגבלת בכמות, בתמורה להנפקה של יחידות בנות 50,000 ש"ח ע.נ. כל אחת של כתבי התחייבות נדחים (סדרה 404) של הבנק, נושאי ריבית שנתית של 1.95%, לפי יחס החלפה של 50,000 : 49,262, והכל כמפורט בדוח הצעת המדף. (2) הצעה לכלל מחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה יד') לרכוש מהם את כל כמות כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה יד' המוחזקים על ידם, בדרך של הצעת רכש חליפין שאינה מוגבלת בכמות, בתמורה להנפקה של יחידות בנות 50,000 ש"ח ע.נ. כל אחת של כתבי התחייבות נדחים (סדרה 404) של הבנק, נושאי ריבית שנתית של 1.95%, לפי יחס החלפה של 50,000 : 44,445, והכל כמפורט בדוח הצעת המדף.

בהתאם להיענות המשקיעים להצעות רכש החליפין הנ"ל, ביום 15 ביולי 2019 הוחלפו כ-139.9 מיליון ש"ח ע.נ. סדרה 201 בתמורה לכ-142 מיליון ש"ח ע.נ. סדרה 404, וכן הוחלפו כ-976.9 מיליון ש"ח ע.נ. סדרה יד' בתמורה לכ-1,099 מיליון ש"ח ע.נ. סדרה 404, כך שבסך הכל הונפקו כ-1,241 מיליון ש"ח ע.נ. סדרה 404. כתוצאה מההחלפה נרשם הפסד חשבונאי של כ-54 מיליון ש"ח.

ביאור פא - הון (המשך)

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 404 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2029 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני יום 19 בספטמבר 2024, ולא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2024. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 1.95% לשנה, עד ליום 30 בספטמבר 2024. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 404 למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (12.54 ש"ח למניה, כפוף להתאמות, כגובה מביניהם).

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 403 וסדרה 404 כשירים להיכלל ברובד 2 החל ממועד ההנפקה.

למידע בעניין הנפקת כתבי ההתחייבות סדרה 401 ו-402 במהלך שנת 2018, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#).

פדיון מוקדם של שטרי הון נדחים

ביום 10 בפברואר 2019 החליט דירקטוריון הבנק לפדות במהלך אפריל-מאי 2019 בפדיון מוקדם מלא 1 מיליארד ש"ח ע.נ. שטרי הון נדחים (לא סחירים) צמודים למדד אשר הונפקו בשנת 2009. בהתאם לכך, במהלך החודשים אפריל ומאי 2019 נפדו שטרי ההון בסכום כולל של כ-1.2 מיליארד ש"ח.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 20 בנובמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות חלוקת דיבידנד, לפיה מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 40% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד.

ביום 6 במרס 2019 אישר דירקטוריון הבנק שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד לפיו מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת, בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 26 בנובמבר 2019 אישר הדירקטוריון בגין הרבעון השלישי של שנת 2019 דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי של הרבעון. סכום הדיבידנד שאושר הסתכם לסך של כ-306 מיליון ש"ח, המהווה 20.87% לכל מניה בת 1 ש"ח ע.נ. הדירקטוריון קבע את יום 11 בדצמבר 2019 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 22 בדצמבר 2019 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
21 בנובמבר 2017	21 בדצמבר 2017	21.51	328
6 במרס 2018	28 במרס 2018	22.41	342
24 במאי 2018	19 ביוני 2018	19.18	292
14 באוגוסט 2018	6 בספטמבר 2018	23.96	361
12 בנובמבר 2018	10 בדצמבר 2018	25.08	375
6 במרס 2019	3 באפריל 2019	18.40	275
26 במאי 2019	23 ביוני 2019	29.27	437
13 באוגוסט 2019	8 בספטמבר 2019	24.95	369

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2019 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 30%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדוטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנדוטיות הנובעת משינויים בריבית להיוון.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת וועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 17,804 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 36,882 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 20,062 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 32,927 מיליון ש"ח.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2018		2018	
2019		2018	
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)	36,882	35,451	35,190
הון רובד 2, לאחר ניכויים	12,009	10,827	11,033
סך הכל הון כולל	48,891	46,278	46,223
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי ^(ב)	285,798	288,449	288,837
סיכויי שוק	5,313	4,059	6,295
סיכון תפעולי	23,205	22,485	22,713
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	314,316	314,993	317,845
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.73%	11.25%	11.07%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	15.55%	14.69%	14.54%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)	10.26%	10.25%	10.25%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)	13.76%	13.75%	13.75%
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	13.90%	13.53%	14.06%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.78%	14.43%	14.97%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)	7.00%	6.38%	6.38%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)	10.50%	9.88%	9.88%

(א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 30 בספטמבר 2019, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.26% ו-13.76% בהתאמה.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין תכנית ההתייעלות), הפוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 וליום 30 ביוני 2022 בהתאמה. ביוני 2019 אושרה בדירקטוריון תכנית התייעלות נוספת. בהתאם למכתב המפקחת, ההקלות שניתנו לצרכי ההון הפיקוחי ויחס המינוף בגין תכנית זו, פוחתות בהדרגה עד ליום 30 בספטמבר 2024. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכניות ההתייעלות ראה [סעיף 7.1](#), להלן. לסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון התווספו סך של 194 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות (127 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2018, 157 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018).

(ג) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5% ו-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 2.5% נכון ליום 30 בספטמבר 2019.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
1. הון עצמי רובד 1			
35,305	34,760	35,144	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
399	387	262	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
(577)	128	1,188	התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום 8 רבעונים ^(א)
35,127	35,275	36,594	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(178)	(179)	(129)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(251)	(135)	(149)	מיסים נדחים לקבל
(17)	(45)	(11)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(446)	(359)	(289)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
509	535	577	סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
35,190	35,451	36,882	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2			
7,790	7,690	8,896	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
3,243	3,137	3,113	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
11,033	10,827	12,009	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:			
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
11,033	10,827	12,009	סך הכל הון רובד 2
46,223	46,278	48,891	סך הכל הון כולל

(א) בהתאם לאישור פרטני מהפיקוח על הבנקים.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2018		2018
2019		2018
בלתי מבוקר		
באחוזים		
יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר ולפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ^(א)		
11.56%	11.09%	10.92%
התאמות בגין תכנית התייעלות ^(ב)		
0.17%	0.16%	0.15%
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון		
11.73%	11.25%	11.07%

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המוקבלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית" של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב כאמור, ההקלות שניתנו לצרכי ההון הפיקוחי בגין תכניות התייעלות שאושרו על ידי הדירקטוריון ביוני 2016 וביוני 2017 פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 וליום 30 ביוני 2022 בהתאמה. ביוני 2019 אושרה בדירקטוריון תכנית התייעלות נוספת. בהתאם למכתב המפקחת, ההקלות שניתנו לצרכי ההון הפיקוחי ייחס המינוף בגין תכנית זו, פוחתות בהדרגה עד ליום 30 בספטמבר 2024.

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערביות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבועים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2018
בלתי מבוקר		
באחוזים		
א. בנתוני המאחד		
121	121	121
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		
ב. בנתוני הבנק		
120	120	122
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		

הערה: בנק לאומי ארה"ב אינו נדרש ביחס כיסוי נזילות.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2018
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב ודמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות		
201	246	259
בשנה ראשונה		
151	190	199
בשנה שניה		
122	165	141
בשנה שלישית		
106	129	130
בשנה רביעית		
98	112	116
בשנה חמישית		
665	1,070	1,078
מעל 5 שנים		
1,343	1,912 ^(א)	1,923 ^(ב)
סך הכל חוזי שכירות לזמן ארוך		
587	768	674
(2) התחייבויות לרכישת ניירות ערך		
95	51 ^(א)	38 ^(ב)
(3) התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם		

(א) כולל יתרות חוזי שכירות בסך 444 מיליון ש"ח והתחייבויות להשקעה בבניינים וציוד בסך 24 מיליון ש"ח, בגין נכסים המוחזקים למכירה.

(ב) כולל יתרות חוזי שכירות בסך 441 מיליון ש"ח והתחייבויות להשקעה בבניינים וציוד בסך 24 מיליון ש"ח, בגין נכסים המוחזקים למכירה.

30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2018
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
(4) פעילות מכירת אשראי		
624	77	503
הערך בספרים של האשראי שנמכר		
639	77	503
תמורה שהתקבלה במזומן		
15	-	-
סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי		

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

[בביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2018](#), נכלל מידע לגבי כל התביעות המהותיות למועד הדוחות כאמור. בביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו [בביאור 26 לדוח השנתי](#) ולא חל לגביהן שינוי.

לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-160 מיליון ש"ח.

1. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט [בביאור 26 לדוח השנתי](#), למעט כמפורט להלן:

1.1 ביום 28 באוגוסט 2013, הוגשה בקשה לאשר תובענה כייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. המפקח על הבנקים, נגיד בנק ישראל והממונה על הגבלים עסקיים צורפו כמשיבים פורמאליים. עניינה של הבקשה היא טענה בדבר גבייה, כביכול, של עמלות שלא כדין, בקשר לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע חוץ, מבלי שניתן לכך גילוי נאות. הנזק שלטענת המבקשים נגרם ללקוחות (כפי שעודכן בבקשה "מקוצרת" שהוגשה על ידי המבקשים), עומד על כ-2.6 מיליארד ש"ח (המבקשים טוענים לנזקים נוספים שלא כמתוו). ביום 20 בינואר 2015, החליט בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה בעניין דומה, בסכום של 200 מיליון ש"ח, גם כנגד חברות כרטיסי האשראי (לרבות כנגד חברת לאומי קארד) לבית המשפט הדין בבקשה המתוארת בסעיף זה.

ביום 1 במרס 2018 ניתן פסק הדין של בית המשפט המחוזי, שדחה את הבקשות לאישור תובענה ייצוגית וחייב את המבקשים בתשלום הוצאות למשיבים. ביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין של בית המשפט העליון שדחה את הערעור שהוגש ביום 18 למרס 2018 על ידי המבקשים על פסק הדין.

1.2 ביום 2 בדצמבר 2013 הוגשה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק בנושא עמלת פירעון מוקדם של הלוואות שלא לדיוור. לטענת המבקשת, חישוב עמלת פירעון מוקדם על ידי הבנק, הן ביחס להלוואות לגביהן חלים עקרונות חישוב הקבועים בהוראות ניהול בנקאי תקין והן ביחס להלוואות לגביהן חלים כללים שקבע הבנק, לא נעשה כדין. לטענת המבקשת, אין באפשרותה להעריך את סכום התביעה הכולל. ביום 3 בנובמבר 2019 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב שאישרה באופן חלקי את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, ביחס לסוגיה של דרך חישוב עמלת הפירעון המוקדם בהלוואות שאינן מפקחות.

1.3 ביום 17 במרס 2014 הגיש המנהל המיוחד של חברה בפירוק, בקשה למתן הוראות נגד הבנק, במסגרתה ביקש שבית המשפט יצהיר כי הבנק יישא בתשלום לחברה (קופת הפרוק) בסך מצטבר של 1,200 מיליון ש"ח, מתוכו סך של 635 מיליון ש"ח לכיסוי כל חובות החברה לנושיה וסך של 565 מיליון ש"ח בגין החזר מלוא שווי נכסי החברה. לטענת המנהל המיוחד, על הבנק לשאת באחריות אישית לחבויות החברה. יציין כי במסגרת הבקשה שמר המנהל המיוחד על זכות להגיש הליכים נוספים נגד הבנק ו/או נושאי משרה נוספים בחברה ו/או יחידים מטעם הבנק ועורכי דין שיעצו לבנק. ביום 4 באוגוסט 2019 אישר בית המשפט הסדר נושים לחברה שבפירוק וביום 12 בנובמבר 2019 הורה בית המשפט על דחיית הבקשות שהוגשו נגד הבנק, לאחר שהתקיימו כל תנאיו של הסדר הנושים. בכך הסתיימו ההליכים.

1.4 ביום 21 ביוני 2015 הוגשה נגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית בטענה לפיה הבנק מחייב, כביכול, לקוחות המבקשים לבצע העברת מט"ח מחשבונם לזכות חשבון מט"ח על שמם בבנק אחר, בעמלת חליפין, על אף שמדובר באותו מטבע ולא בוצעה כל פעולת חליפין. בנוסף טען המבקש כי הבנק מחייב, כביכול, את הלקוחות בעמלת קורספונדנט אשר שיעורה נקוב באירו, לפי שער שנבנה מהשער היציג, וכי הבנק גובה, כביכול, מלקוחותיו, בעת סגירת חשבון, עמלות שעולות על סכומי העמלות המירביים אותם ניתן לגבות לפי הדין בעת סגירת חשבון. המבקש העריך את סכום התביעה הקבוצתי במיליון ש"ח. ביום 7 בינואר 2019 אישר בית המשפט הסדר הסתלקות בהליך זה, בכך הסתיימה התובענה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- 1.5 ביום 11 בפברואר 2016 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים, בטענה שהבנקים נותנים הטבות לסטודנטים, אולם מגבילים את גילם של הסטודנטים. סכום התביעה הכולל הוערך על ידי התובע ב-219 מיליון ש"ח. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין של בית המשפט המחוזי מיום 26 בספטמבר 2019 שדחה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.
- 1.6 ביום 7 במרס 2016 הוגשה לבית המשפט בארצות הברית תביעה, על ידי מספר רב של תובעים, כנגד עשרות נתבעים, וביניהם: הבנק, בנק לאומי USA ובנק הפועלים, בטענה שהנתבעים תומכים בהתנחלויות, באופן שפוגע בתושבים פלסטינאים, ברכושם ובזכויותיהם, בין היתר, באמצעות ביצוע העברות בנקאיות. סכום התביעה הנטען נגד כל הנתבעים יחדיו היה במקור 34.5 מיליארד דולר ובהמשך הופחת לסך של 1 מיליארד דולר ארה"ב. ביום 29 באוגוסט 2017 ניתן אישור על ידי בית המשפט בארצות הברית לבקשה לסילוק על הסף של התובענה. ביום 8 בספטמבר 2017 הגישו התובעים ערעור על החלטה זו, וביום 19 בפברואר 2019 קיבל בית המשפט את הערעור שהגישו התובעים וביטל את ההחלטה שאישרה את הסילוק על הסף.
- 1.7 ביום 15 במאי 2017 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק (במקביל לתביעות דומות שמתנהלות נגד בנקים אחרים, ולתביעה בעילה זהה שהוגשה נגד הבנק ביום 12 בפברואר 2017 שעודנה תלויה ועומדת). לטענת המבקשים, הבנק אינו מסווג עסקים כ"עסקים קטנים" וכתוצאה מכך גובה מהם, שלא כדין, עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-462 מיליון ש"ח. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב על מחיקת הבקשה לאישור תביעה ייצוגית מיום 15 במאי 2017. בית המשפט קבע כי התביעה שתמשך להתנהל נגד הבנק תהיה הבקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בפברואר 2017 בה סכום הנזק הנטען 100 מיליון ש"ח. ביום 21 במאי 2019 נדחה הערעור שהגישו המבקשים לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 17 באפריל 2018.
- 1.8 ביום 5 ביוני 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. לטענת המבקש, הפרשי המרת מט"ח מהווים "עמלה" המחייבת גילוי נאות על ידי הבנקים ולפיכך, בין היתר, גביתה נעשית שלא כדין, וכן הבנק גובה עמלה ביתר. הנזק שלטענת המבקש נגרם לכל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר לייצג עומד על כ-8 מיליארד ש"ח (המבקש טוען לנזקים נוספים שלא כומתו), מתוכם מיוחס לבנק סך של כ-2.2 מיליארד ש"ח.
2. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא מתנהלות תביעות מהותיות נגד חברות בנות של הבנק. ביום 25 בפברואר 2019 הושלמה מכירת לאומי קארד בע"מ.

ג. כרטיסי אשראי

בהתאם לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, החל מחודש פברואר 2019 מחויב הבנק לתפעל הנפקה של כרטיסי אשראי חדשים המונפקים ללקוחות הבנק, באמצעות שני מתפעלי הנפקה, לכל הפחות, כאשר חלקו של מתפעל הנפקה כלשהו לא יעלה על 52% מהכרטיסים החדשים כאמור שיופקו על ידי הבנק.

לצורך יישום האמור לעיל, חתם הבנק במהלך שנת 2018 על הסכמי הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב עם חברות כרטיסי האשראי הבאות: ישראל כרטיס בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (מקבוצת ישראל כרטיס), כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ודיינרס קלוב ישראל בע"מ (מקבוצת כאל) ולאומי קארד בע"מ (אשר שינתה את שמה לאחר מועד החתימה על ההסכם ל"מקס איט פיננסים בע"מ"). נכון למועד פרסום הדוח הכספי, מנפיק הבנק כרטיסי חיוב עם חברות כרטיסי האשראי האמורות - כאל, לאומי קארד וישראל כרטיס.

לתיאור מפורט בנושא כרטיסי האשראי ולעניין ההסכמים האמורים ראה [ביאור 26. כדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

1. הליכים אחרים

ביום 2 בנובמבר 2017 התקיימה ישיבת סקופינג (scoping) עם מחלקת האכיפה של ה-Financial Conduct Authority ("FCA"), להליך ב-Bank Leumi UK ("BLUK"), בנושא בקרות ומערכות ליישום רגולציית איסור הלבנת הון. ההליך שננקט במסגרת מכלול הסמכויות שמוקנות ל-FCA. ביום 11 ביולי 2019 התקבל אישור מה-FCA בדבר סיום ההליך ללא נקיטת צעדים כלפי BLUK.

2. עיצום כספי לפי סעיף 38 לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995

ביום 11 באוגוסט 2019 התקבלה בבנק דרישה מאת רשות ניירות ערך, לתשלום עיצום כספי בסך של 220 אלפי ש"ח. סכום העיצום הכספי הינו לאחר הפחתה של 45% עליו החליטה הרשות, בין היתר בשל פעולות שנקט כבר הבנק למניעת הישנות ההפרה. העיצום הכספי הוטל בשל מקרה שבו יועץ השקעות שוחח עם לקוח שפנה לסניף לשם מתן ייפוי כח למנהל תיקים, באופן שנחשב לפי הכרעת הרשות כניסיון להניא את הלקוח מלהתקשר עם מנהל התיקים וזאת בניגוד להוראות הרשות בדבר הפניית לקוחות לקבלת שירותי ניהול תיקים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
א) חוזי ריבית		
55,345	53,420	1,925
חוזי Forward-I Futures		
28,515	28,515	-
אופציות שנכתבו		
26,698	26,698	-
אופציות שנקנו		
330,773	296,566	34,207
Swaps ^(א)		
441,331	405,199	36,132
סך הכל ^(ב)		
3,947	-	3,947
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
ב) חוזי מטבע חוץ		
196,817	166,433	30,384
חוזי Forward-I Futures ^(ד)		
39,897	38,179	1,718
אופציות שנכתבו		
46,622	44,396	2,226
אופציות שנקנו		
20,625	19,911	714
Swaps ^(א)		
303,961	268,919	35,042
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים ^(א)		
ג) חוזים בגין מניות		
140,780	140,190	590
חוזי Forward-I Futures		
104,704	102,825	1,879
אופציות שנכתבו		
104,636	102,932	1,704
אופציות שנקנו ^(ה)		
52,313	52,048	265
Swaps		
402,433	397,995	4,438
סך הכל		
ד) חוזי סחורות ואחרים		
994	994	-
חוזי Forward-I Futures		
2,933	2,933	-
אופציות שנכתבו		
2,932	2,932	-
אופציות שנקנו		
634	634	-
Swaps		
7,493	7,493	-
סך הכל		
ה) חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך הכל		
1,155,218	1,079,606	75,612
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 174,709 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 17,341 מיליון ש"ח.

(ג) הבנק מבצע את הגידור על ידי עסקאות החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 7,196 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בכורסה בסך 102,619 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2018 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
85,568	81,460	4,108
Forward-I Futures חוזי		
20,835	20,835	-
אופציות שנכתבו		
18,177	18,177	-
אופציות שנקנו		
279,051	242,040	37,011
Swaps ^(א)		
403,631	362,512	41,119
סך הכל ^(ב)		
2,280	-	2,280
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ב) חוזי מטבע חוץ		
204,341	163,483	40,858
Forward-I Futures ^(ד) חוזי		
41,629	40,592	1,037
אופציות שנכתבו		
42,095	41,058	1,037
אופציות שנקנו		
23,948	23,168	780
Swaps ^(א)		
312,013	268,301	43,712
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ג) חוזים בגין מניות		
109,287	108,782	505
Forward-I Futures חוזי		
85,994	83,485	2,509
אופציות שנכתבו		
85,840	83,538	2,302
אופציות שנקנו ^(ה)		
46,697	46,578	119
Swaps		
327,818	322,383	5,435
סך הכל		
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
469	469	-
Forward-I Futures חוזי		
877	877	-
אופציות שנכתבו		
876	876	-
אופציות שנקנו		
94	94	-
Swaps		
2,316	2,316	-
סך הכל		
(ה) חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך הכל		
1,045,778	955,512	90,266
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 141,057 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 18,690 מיליון ש"ח.

(ג) הבנק מבצע את הגידור על ידי עסקאות החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 13,391 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים כבורסה בסך 83,337 מיליון ש"ח.

(ו) סווג מחדש בגין יישום לראשונה של כללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ונידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.2.1](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2018 ⁽¹⁾ (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
74,586	69,935	4,651
חוזי Forward-I Futures		
39,682	39,682	-
אופציות שנכתבו		
37,097	37,097	-
אופציות שנקנו		
259,059	233,740	25,319
Swaps ^(א)		
410,424	380,454	29,970
סך הכל ^(ב)		
2,246	-	2,246
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ב) חוזי מטבע חוץ		
214,830	179,038	35,792
חוזי Forward-I Futures ^(ד)		
42,361	41,180	1,181
אופציות שנכתבו		
42,726	41,545	1,181
אופציות שנקנו		
24,175	23,363	812
Swaps ^(א)		
324,092	285,126	38,966
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ג) חוזים בגין מניית		
115,944	115,095	849
חוזי Forward-I Futures		
22,488	20,726	1,762
אופציות שנכתבו		
22,831	20,929	1,902
אופציות שנקנו ^(ה)		
47,968	47,787	181
Swaps		
209,231	204,537	4,694
סך הכל		
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
1,006	1,006	-
חוזי Forward-I Futures		
667	667	-
אופציות שנכתבו		
667	667	-
אופציות שנקנו		
211	211	-
Swaps		
2,551	2,551	-
סך הכל		
(ה) חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך הכל		
946,298	872,668	73,630
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 130,341 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 18,744 מיליון ש"ח.

(ג) הבנק מבצע את הגידור על ידי עסקאות החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 13,967 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים כבורסה בסך 20,869 מיליון ש"ח.

(ו) סווג מחדש בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ונידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.ב.1](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
6,094	5,749	345	5,845	5,715	130
257	-	257	3	-	3
3,994	3,910	84	3,281	3,116	165
-	-	-	-	-	-
2,923	2,850	73	2,920	2,860	60
276	276	-	276	276	-
-	-	-	-	-	-
13,287	12,785	502	12,322	11,967	355
-	-	-	-	-	-
13,287	12,785	502	12,322	11,967	355
366	366	-	192	192	-

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 1 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 36 מיליון ש"ח.

30 בספטמבר 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
4,290	4,028	262	4,331	3,996	335
1	-	1	97	-	97
3,111	2,943	168	3,516	3,292	224
-	-	-	-	-	-
1,893	1,845	48	1,914	1,852	62
66	66	-	66	66	-
-	-	-	-	-	-
9,360	8,882	478	9,827	9,206	621
-	-	-	-	-	-
9,360	8,882	478	9,827	9,206	621
325	325	-	514	507	7

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 7 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 45 מיליון ש"ח.
 (ב) סוג מחדש בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בכנקים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.2.1](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2018 ⁽²⁾ (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
3,629	3,345	284	3,725	3,592	133
(א) חוזי ריבית					
17	-	17	48	-	48
מזה: נגזרים מגדרים					
3,886	3,767	119	4,443	4,345	98
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
4,509	4,475	34	4,507	4,491	16
(ג) חוזים בגין מניות					
81	81	-	81	81	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
(ה) חוזי אשראי					
12,105	11,668	437	12,756	12,509	247 ^(א)
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
12,105	11,668	437	12,756	12,509	247
יתרה מאזנית					
920	920	-	354	352	2
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 6 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 16 מיליון ש"ח.
 (ב) סווג מחדש בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ונידור (ASU 2017-12) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה [ביאור 1.ב.1](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
	(בלתי מבוקר)	
	במיליוני ש"ח	
2	1	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד ^(א)
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
279	77	פריטים מגודרים
(277)	(76)	נגזרים מגדרים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
	(בלתי מבוקר)	
	במיליוני ש"ח	
1	1	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד ^(א)
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
(73)	(20)	פריטים מגודרים
74	21	נגזרים מגדרים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
	(מבוקר)	
	הכנסות (הוצאות) ריבית במיליוני ש"ח	
7		סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד ^(א)
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
(10)		פריטים מגודרים
17		נגזרים מגדרים

(א) עד ליום 1 בינואר 2019 סכומים רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בכפוף לאפקטיביות הגידור. החל מיום 1 בינואר 2019 סכומים אלה נכללים בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

2. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
(בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
במיליוני ש"ח			
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו			
פיקדונות במטבע חוץ		51	-
162			
-			

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
(בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
במיליוני ש"ח			
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו			
פיקדונות במטבע חוץ		14	-
(112)			
-			

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	
(מבוקר)	
רווח (הפסד) שסוג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	
(182)	
-	

(א) עד ליום 1 בינואר 2019 סכומים רווח (הפסד) שסוגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בהתאם לאפקטיביות הגידור. החל מיום 1 בינואר 2019 כל הסכומים נכללים בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
	(בלתי מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(223)	(49)	חוזי ריבית
(1,045)	(238)	חוזי מטבע חוץ
125	13	חוזים בגין מניות
5	3	חוזי סחורות ואחרים
(1,138)	(271)	סך הכל
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
	(בלתי מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(35)	21	חוזי ריבית
1,742	20	חוזי מטבע חוץ
(21)	62	חוזים בגין מניות
1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,687	103	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
(מבוקר)		
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)		
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(100)		חוזי ריבית
2,730		חוזי מטבע חוץ
(147)		חוזים בגין מניות
1		חוזי סחורות ואחרים
2,484		סך הכל

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
12,322	3,272	139	2,093	6,656	162
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
8,634	1,861	-	1,507	5,266	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
2,459	592	102	546	1,219	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,229	819	37	40	171	162
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
23,751	9,919	84	3,757	9,452	539
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}					
10,404	3,448	-	1,623	5,333	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
13,347	6,471	84	2,134	4,119	539
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
14,576	7,290	121	2,174	4,290	701
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
13,287	5,376	-	1,729	6,014	168
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
8,634	1,861	-	1,507	5,266	-
מכשירים פיננסיים					
2,224	1,410	-	210	604	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,429	2,105	-	12	144	168
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
9,827	2,313	56	1,503	5,818	137
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
6,008	1,062	36	1,130	3,780	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
1,913	110	20	358	1,425	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,906	1,141	-	15	613	137
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
20,190	8,115	49	2,657	9,086	283
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}					
7,187	3,793	19	748	2,627	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
13,003	4,322	30	1,909	6,459	283
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
14,909	5,463	30	1,924	7,072	420
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
9,360	3,753	36	1,174	4,268	129
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
6,008	1,062	36	1,130	3,780	-
מכשירים פיננסיים					
1,131	834	-	42	255	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,221	1,857	-	2	233	129
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ראה הערות [בעמוד הבא](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	במיליוני ש"ח
12,756	6,740	19	1,162	4,631	204	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
6,025	1,214	19	1,076	3,716	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
4,899	4,125	-	68	706	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,832	1,401	-	18	209	204	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
16,749	6,998	73	2,817	6,415	446	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}
5,558	1,010	44	1,663	2,841	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
11,191	5,988	29	1,154	3,574	446	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
13,023	7,389	29	1,172	3,783	650	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,105	2,358	101	2,279	7,113	254	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
6,024	1,214	18	1,076	3,716	-	מכשירים פיננסיים
3,922	93	83	1,197	2,549	-	בטחון במזומן ששועבד
2,159	1,051	-	6	848	254	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.

(ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 12,321 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 9,820 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 12,750 מיליון ש"ח).

(ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 13,251 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 9,315 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 12,089 מיליון ש"ח).

(ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

הערה:

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019, בתקופה המקבילה אשתקד ובדצמבר 2018 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
	מעל עד שלושה חודשים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה ועד שנה שנים	מעל שלושה ועד שנה שנים	מעל שלושה ועד שנה שנים
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל חמש שנים	מעל שנה שנים	מעל שלושה ועד שנה שנים	מעל שלושה ועד שנה שנים
במיליוני ש"ח					
חוזי ריבית:					
17,341	3,046	6,467	5,443	2,385	שקל - מדד
423,990	80,147	216,722	82,545	44,576	אחר
303,961	5,074	13,482	121,643	163,762	חוזי מטבע חוץ
402,433	-	1,939	70,585	329,909	חוזים בגין מניות
7,493	-	38	632	6,823	חוזי סחורות ואחרים
1,155,218	88,267	238,648	280,848	547,455	סך הכל
1,045,778	79,739	193,055	228,919	544,065	סך הכל 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
946,298	80,296	188,305	214,764	462,933	סך הכל 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים

כללי

מידע בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

סיווג לקוחות

בהתאם לחזור, סיווג הלקוחות למגזרי הפעילות יעשה על פי מחזור הפעילות שלהם או מאפייניהם (לקוחות פרטיים ופרטיים אחרים). כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי הבנק (לרבות מסגרת אשראי וכו'), הבנק רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כדלקמן: לקוח שחבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח בהתאם לסך הנכסים במאזן העסק כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות ולקוח שחבותו עולה על 100 מיליון ש"ח יסווג למגזר עסקים גדולים.

במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הבנק פועל להשלמת המידע.

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
642	273	17	1
31	-	-	35
611	273	17	(34)
37	(54)	-	66
648	219	17	32
237	14	48	36
885	233	65	68
49	2	3	-
766	57	59	23
1	1	-	-
767	58	59	23
69	173	3	45
21	52	1	14
48	121	2	31
-	-	-	-
48	121	2	31
-	-	-	-
48	121	2	31
100,842	73,835	4,564	386
-	-	-	-
99,352	71,701	4,605	380
100,324	72,212	4,446	368
307	-	-	-
857	807	-	-
110,591	24	8	24,685
109,331	-	-	24,564
108,614	-	-	24,571
69,986	45,513	4,118	789
70,355	45,916	4,194	764
69,082	-	-	48,457
544	219	17	-
104	-	-	32
-	-	-	-
648	219	17	32

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 11,848 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽¹⁾	עסקים בינוניים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽¹⁾
2,526	317	2,209	-	344	11	450	200	561
434	71	363	-	33	88	72	68	36
2,092	246	1,846	-	311	(77)	378	132	525
-	(27)	27	2	(276)	117	(12)	78	15
2,092	219	1,873	2	35	40	366	210	540
1,132	79	1,053	(69)	419	40	127	74	189
3,224	298	2,926	(67)	454	80	493	284	729
181	20	161	-	(15)	(4)	59	(2)	74
1,936	188	1,748	257	60	61	92	122	367
-	(4)	4	-	3	-	-	-	-
1,936	184	1,752	257	63	61	92	122	367
1,107	94	1,013	(324)	406	23	342	164	288
324	21	303	(93)	122	5	104	47	83
783	73	710	(231)	284	18	238	117	205
(8)	-	(8)	-	(8)	-	-	-	-
775	73	702	(231)	276	18	238	117	205
10	10	-	-	-	-	-	-	-
765	63	702	(231)	276	18	238	117	205
463,632	31,714	431,918	10,030	164,089	736	67,383	28,375	60,077
672	-	672	-	672	-	-	-	-
282,237	24,156	258,081	-	-	739	68,429	28,735	60,446
282,950	22,783	260,167	-	-	1,608	68,196	28,824	60,847
2,385	403	1,982	-	-	-	714	251	710
1,033	102	931	-	-	-	15	-	59
427,435	25,122	402,313	9,886	44,391	66,488	51,875	37,923	56,474
367,700	24,235	343,465	-	-	66,425	49,439	37,775	55,931
358,921	22,589	336,332	-	-	61,300	48,898	37,955	54,994
314,441	31,925	282,516	18,473	24,832	757	83,745	30,313	53,621
314,316	30,256	284,060	18,424	23,715	647	85,156	30,860	54,139
1,086,886	17,295	1,069,591	-	57,126	750,887	69,519	25,100	49,420
2,146	282	1,864	2	350	1	330	155	482
(403)	(74)	(329)	-	(652)	38	36	55	58
349	11	338	-	337	1	-	-	-
2,092	219	1,873	2	35	40	366	210	540

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ^(ה) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
933	495	93	2
82	-	-	53
851	495	93	(51)
(165)	(294)	(1)	78
686	201	92	27
417	13	227	42
1,103	214	319	69
78	15	15	-
894	56	193	30
(1)	-	-	-
893	56	193	30
132	143	111	39
58	51	51	13
74	92	60	26
-	-	-	-
74	92	60	26
15	-	17	-
59	92	43	26
103,182	67,920	12,269	394
-	-	-	-
103,891	68,247	12,286	389
104,784	69,284	11,924	395
372	-	36	-
859	806	-	-
108,825	17	126	25,152
108,739	-	79	25,151
106,777	-	84	24,856
76,434	44,414	11,018	830
76,415	44,253	11,279	777
71,694	-	-	46,070
601	201	92	2
85	-	-	25
-	-	-	-
686	201	92	27

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיוור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 11,172 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש, לרבות סווג מחדש המפורט **בביאור 6** ובגין מהלך טיוב שבוצע בשנת 2018.

(ו) כולל יתרה ממוצעת של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 8,166 מיליון ש"ח.

(ז) כולל יתרה ממוצעת של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 79 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽⁷⁾	עסקים בינוניים ⁽⁷⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽⁷⁾
2,811	351	2,460	-	281	7	448	202	587
615	66	549	-	129	129	118	41	(3)
2,196	285	1,911	-	152	(122)	330	161	590
-	(14)	14	1	(74)	170	19	35	(50)
2,196	271	1,925	1	78	48	349	196	540
1,483	64	1,419	14	465	51	150	77	203
3,679	335	3,344	15	543	99	499	273	743
198	36	162	-	(4)	(4)	47	(4)	49
2,045	219	1,826	165	61	64	115	125	372
-	-	-	-	1	-	-	-	-
2,045	219	1,826	165	62	64	115	125	372
1,436	80	1,356	(150)	485	39	337	152	322
515	14	501	(18)	199	6	102	43	98
921	66	855	(132)	286	33	235	109	224
35	-	35	-	35	-	-	-	-
956	66	890	(132)	321	33	235	109	224
20	7	13	(3)	(1)	-	1	-	1
936	59	877	(129)	322	33	234	109	223
45,732	33,156	418,576	9,316	159,216	1,609	58,321	26,039	60,499
880	-	880	-	880	-	-	-	-
277,614	25,014	252,600	-	-	1,617	59,052	26,391	61,260
279,364	25,239	254,125	-	-	1,253	60,439	26,631	60,623
2,941	706	2,235	-	-	-	971	149	743
947	7	940	-	-	-	-	-	81
416,786	26,100	390,686	11,944	34,491	63,585	51,531	37,293	57,865
359,858	24,999	334,859	-	-	62,018	47,934	36,026	54,991
358,959	26,139	332,820	-	-	65,176	47,892	35,928	52,191
313,485	33,202	280,283	18,414	22,060	869	78,784	29,196	53,696
314,993	33,370	281,623	18,310	21,084	757	81,468	29,010	53,802
1,028,700	17,865	1,010,835	-	44,387	703,102	72,440	24,340	48,802
2,485	305	2,180	1	610	4	316	153	493
(460)	(64)	(396)	-	(671)	44	31	43	47
171	30	141	-	139	-	2	-	-
2,196	271	1,925	1	78	48	349	196	540

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: מרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
2,634	1,528	53	3
262	-	-	149
2,372	1,528	53	(146)
(422)	(884)	-	242
1,950	644	53	96
726	39	152	112
2,676	683	205	208
127	5	-	-
2,302	182	173	77
1	1	-	-
2,303	183	173	77
246	495	32	131
80	164	11	45
166	331	21	86
-	-	-	-
166	331	21	86
-	-	-	-
166	331	21	86
99,532	71,370	4,587	392
-	-	-	-
99,230	70,551	4,628	387
100,324	72,212	4,446	368
307	-	-	-
857	807	-	-
111,469	23	8	25,472
110,350	-	-	25,401
108,614	-	-	24,571
69,807	45,075	4,226	776
70,355	45,916	4,194	764
68,838	-	-	47,003
1,630	644	53	-
320	-	-	96
-	-	-	-
1,950	644	53	96

- (א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 11,848 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽⁷⁾	עסקים בינוניים ⁽⁷⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽⁷⁾
8,761	1,040	7,721	-	1,124	30	1,521	620	1,789
2,083	230	1,853	-	423	406	278	197	138
6,678	810	5,868	-	701	(376)	1,243	423	1,651
-	(32)	32	3	(381)	524	(136)	217	(15)
6,678	778	5,900	3	320	148	1,107	640	1,636
3,881	218	3,663	351	1,149	129	409	225	562
10,559	996	9,563	354	1,469	277	1,516	865	2,198
451	42	409	-	(36)	(8)	55	12	259
5,832	613	5,219	599	228	185	302	373	1,153
-	(6)	6	20	(15)	-	-	-	-
5,832	607	5,225	619	213	185	302	373	1,153
4,276	347	3,929	(265)	1,292	100	1,159	480	786
1,444	72	1,372	(69)	476	32	387	161	260
2,832	275	2,557	(196)	816	68	772	319	526
(22)	-	(22)	-	(22)	-	-	-	-
2,810	275	2,535	(196)	794	68	772	319	526
30	30	-	-	-	-	-	-	-
2,780	245	2,535	(196)	794	68	772	319	526
463,080	33,156	429,924	9,656	166,511	303	65,288	28,182	60,060
615	-	615	-	615	-	-	-	-
279,945	24,912	255,033	-	-	310	66,000	28,554	60,552
282,950	22,783	260,167	-	-	1,608	68,196	28,824	60,847
2,385	403	1,982	-	-	-	714	251	710
1,033	102	931	-	-	-	15	-	59
426,889	25,926	400,963	10,230	41,219	64,451	52,729	38,315	57,078
368,970	24,955	344,015	-	-	63,685	49,822	38,179	56,578
358,921	22,589	336,332	-	-	61,300	48,898	37,955	54,994
312,639	33,147	279,492	18,655	24,726	1,110	80,893	30,044	53,481
314,316	30,256	284,060	18,424	23,715	647	85,156	30,860	54,139
1,045,326	17,591	1,027,735	-	52,518	717,467	68,874	24,731	48,304
7,507	911	6,596	3	2,043	7	996	475	1,442
(1,611)	(226)	(1,385)	-	(2,411)	140	111	165	194
782	93	689	-	688	1	-	-	-
6,678	778	5,900	3	320	148	1,107	640	1,636

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ^(א) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
2,892	1,590	264	5
288	-	-	139
2,604	1,590	264	(134)
(585)	(1,006)	(2)	217
2,019	584	262	83
1,213	40	635	119
3,232	624	897	202
180	19	61	-
2,577	184	525	87
1	1	-	-
2,578	185	525	87
474	420	311	115
158	150	101	41
316	270	210	74
-	-	-	-
316	270	210	74
43	-	43	-
273	270	167	74
101,959	66,545	12,214	382
-	-	-	-
102,814	67,008	12,236	377
104,784	69,284	11,924	395
372	-	36	-
859	806	-	-
106,965	20	145	24,803
106,862	-	76	24,803
106,777	-	84	24,856
75,419	43,611	11,226	817
76,415	44,253	11,279	777
72,015	-	-	45,512
1,766	584	262	3
253	-	-	80
-	-	-	-
2,019	584	262	83

(א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 11,172 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש, לרבות סווג מחדש המפורט [בביאור 6](#) ובגין מהלך טיוב שבוצע בשנת 2018.

(ו) כולל יתרה ממוצעת של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 8,155 מיליון ש"ח.

(ז) כולל יתרה ממוצעת של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 76 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ^(ד)	עסקים בינוניים ^(ד)	עסקים קטנים וזעירים ^(ד)
8,420	1,003	7,417	-	742	22	1,355	607	1,794
1,804	172	1,632	-	370	393	250	110	82
6,616	831	5,785	-	372	(371)	1,105	497	1,712
-	(30)	30	1	64	497	(130)	78	(112)
6,616	801	5,815	1	436	126	975	575	1,600
3,724	218	3,506	67	641	154	454	241	617
10,340	1,019	9,321	68	1,077	280	1,429	816	2,217
314	34	280	-	8	(4)	34	(153)	215
6,154	650	5,504	513	214	198	355	386	1,174
-	2	(2)	7	(11)	1	-	-	-
6,154	652	5,502	520	203	199	355	386	1,174
3,872	333	3,539	(452)	866	85	1,040	583	828
1,298	74	1,224	(118)	294	18	350	201	280
2,574	259	2,315	(334)	572	67	690	382	548
47	-	47	-	47	-	-	-	-
2,621	259	2,362	(334)	619	67	690	382	548
52	11	41	(3)	(2)	(1)	2	-	2
2,569	248	2,321	(331)	621	68	688	382	546
449,845	32,862	416,983	9,470	160,739	1,392	57,367	25,559	60,115
763	-	763	-	763	-	-	-	-
273,582	24,356	249,226	-	-	1,400	58,000	25,881	60,754
279,364	25,239	254,125	-	-	1,253	60,439	26,631	60,623
2,941	706	2,235	-	-	-	971	149	743
947	7	940	-	-	-	-	-	81
415,748	26,223	389,525	11,828	34,253	66,755	50,923	36,835	57,163
359,399	25,257	334,142	-	-	64,993	47,693	35,553	54,238
358,959	26,139	332,820	-	-	65,176	47,892	35,928	52,191
308,534	32,327	276,207	17,483	21,544	808	77,489	28,723	53,924
314,993	33,370	281,623	18,310	21,084	757	81,468	29,010	53,802
1,012,884	18,284	994,600	-	42,094	690,046	71,208	24,422	49,303
7,552	876	6,676	1	2,079	13	887	463	1,464
(1,344)	(172)	(1,172)	-	(1,951)	112	86	112	136
408	97	311	-	308	1	2	-	-
6,616	801	5,815	1	436	126	975	575	1,600

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 ⁽¹⁾ (מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,826	2,067	362	6
392	-	-	181
3,434	2,067	362	(175)
(690)	(1,282)	(2)	292
2,744	785	360	117
1,633	53	856	155
4,377	838	1,216	272
273	32	106	-
3,540	255	755	113
3	1	2	-
3,543	256	757	113
561	550	353	159
191	199	117	59
370	351	236	100
-	-	-	-
370	351	236	100
46	-	46	-
324	351	190	100
102,946	66,869	12,214	389
-	-	-	-
103,454	67,485	12,223	384
106,132	70,080	12,051	396
382	-	44	-
934	862	-	-
106,743	20	220	25,023
106,579	-	77	25,022
108,874	-	71	26,128
75,938	44,126	11,239	799
76,689	44,899	11,225	768
71,657	-	-	45,626
2,384	785	360	3
360	-	-	114
-	-	-	-
2,744	785	360	117

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 11,156 מיליון ש"ח.

(ה) כולל יתרה ממוצעת של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 8,461 מיליון ש"ח.

(ו) כולל יתרה ממוצעת של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 77 מיליון ש"ח.

(ז) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽⁷⁾	עסקים בינוניים ⁽⁷⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽⁷⁾
11,346	1,380	9,966	-	1,080	27	1,829	808	2,390
2,456	263	2,193	-	486	523	313	164	134
8,890	1,117	7,773	-	594	(496)	1,516	644	2,256
-	(37)	37	-	(87)	662	(186)	142	(96)
8,890	1,080	7,810	-	507	166	1,330	786	2,160
4,871	300	4,571	79	714	206	621	331	832
13,761	1,380	12,381	79	1,221	372	1,951	1,117	2,992
519	92	427	-	20	4	7	(156)	279
8,337	890	7,447	664	286	268	472	544	1,560
-	3	(3)	8	(15)	1	-	-	-
8,337	893	7,444	672	271	269	472	544	1,560
4,905	395	4,510	(593)	930	99	1,472	729	1,153
1,619	92	1,527	(278)	291	34	537	271	422
3,286	303	2,983	(315)	639	65	935	458	731
36	-	36	-	36	-	-	-	-
3,322	303	3,019	(315)	675	65	935	458	731
65	19	46	(4)	(3)	(1)	3	2	3
3,257	284	2,973	(311)	678	66	932	456	728
45,1698	33,234	418,464	9,359	160,809	506	58,159	25,886	60,410
758	-	758	-	758	-	-	-	-
275,329	24,530	250,799	-	-	482	58,870	26,202	61,407
282,735	25,753	256,982	-	-	687	61,674	27,515	60,578
2,796	610	2,186	-	-	-	917	116	771
1,054	27	1,027	-	-	-	3	-	90
417,402	26,505	390,897	11,780	35,813	64,874	52,488	36,392	57,784
359,147	25,477	333,670	-	-	63,113	49,136	35,063	54,757
364,662	25,908	338,754	-	-	61,003	49,553	38,867	54,329
310,366	32,587	277,779	17,978	18,635	798	81,229	28,563	53,839
317,845	34,157	283,688	16,265	26,004	1,122	78,982	29,218	54,640
1,016,426	18,220	998,206	-	43,394	693,109	70,805	24,414	49,201
10,085	1,198	8,887	-	2,697	13	1,209	622	1,959
(1,847)	(259)	(1,588)	-	(2,700)	152	121	164	201
652	141	511	-	510	1	-	-	-
8,890	1,080	7,810	-	507	166	1,330	786	2,160

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)											
במיליוני ש"ח											
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שווקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
הכנסות ריבית, נטו:											
300	322	332	954	237	192	188	267	(1)	27	228	2,092
הכנסות (הוצאות) ריבית - מחיצוניים											
238	5	(70)	173	86	(36)	(29)	(191)	3	2	(8)	-
הכנסות ריבית, נטו											
538	327	262	1,127	323	156	159	76	2	29	220	2,092
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית											
325	109	1	435	102	49	80	385	(65)	67	79	1,132
סך כל ההכנסות (ההוצאות)											
863	436	263	1,562	425	205	239	461	(63)	96	299	3,224
הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי											
60	80	(8)	132	(26)	64	(3)	4	(9)	(1)	20	181
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות											
739	272	66	1,077	170	62	31	89	273	50	184	1,936
רווח (הפסד) לפני מס											
64	84	205	353	281	79	211	368	(327)	47	95	1,107
הפרשה (הטבה) למס											
22	29	71	122	96	27	72	126	(144)	6	19	324
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק											
42	55	134	231	185	52	139	243	(183)	32	66	765

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ^(א) (בלתי מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	בנק
												קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
הכנסות ריבית, נטו:												
215	325	583	1,123	258	213	183	30	1	103	285	2,196	הכנסות ריבית - מחיצונים
291	9	(352)	(52)	30	(63)	(49)	154	(1)	(7)	(12)	-	הכנסות (הוצאות) ריבית - בינמגזרי
506	334	231	1,071	288	150	134	184	-	96	273	2,196	הכנסות ריבית נטו
326	118	2	446	96	47	77	320	54	379	64	1,483	הכנסות שאינן מריבית
832	452	233	1,517	384	197	211	504	54	475	337	3,679	סך כל ההכנסות
44	79	12	135	8	5	(7)	1	(2)	22	36	198	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
669	282	61	1,012	157	70	40	79	238	230	219	2,045	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
119	91	160	370	219	122	178	424	(182)	223	82	1,436	רווח (הפסד) לפני מס
40	31	54	125	75	42	61	177	(51)	71	15	515	הפרשה (הטבה) למס
79	60	106	245	144	80	117	250	(131)	172	59	936	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) סווג מחדש.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטיות	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל	
									בנות בארץ	בנות בח"ל		
הכנסות ריבית, נטו:												
664	956	1,815	3,435	719	688	621	346	1	58	810	6,678	הכנסות ריבית - מחיצוניים
962	36	(1,058)	(60)	238	(209)	(155)	208	-	10	(32)	-	הכנסות (הוצאות) ריבית - בינמגזרי
1,626	992	757	3,375	957	479	466	554	1	68	778	6,678	הכנסות ריבית, נטו
970	343	4	1,317	311	153	239	982	403	258	218	3,881	הכנסות שאינן מריבית
2,596	1,335	761	4,692	1,268	632	705	1,536	404	326	996	10,559	סך כל ההכנסות
168	226	(2)	392	56	(8)	8	(32)	(10)	3	42	451	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,113	811	208	3,132	551	202	95	269	820	156	607	5,832	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
315	298	555	1,168	661	438	602	1,299	(406)	167	347	4,276	רווח (הפסד) לפני מס
108	102	190	400	226	150	206	444	(93)	40	71	1,444	הפרשה (הטבה) למס
207	196	365	768	435	288	396	857	(313)	103	246	2,780	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 בספטמבר 2019												
29,298	25,320	84,425	139,043	40,407	38,248	26,096	6,824	5,947	753	22,360	279,678	אשראי לציבור, נטו
156,991	37,981	-	194,972	50,685	17,440	6,491	66,731	13	-	22,589	358,921	פיקדונות הציבור
180,463	17,721	-	198,184	24,433	20,844	2,148	521,592	21,446	296,427	17,038	1,102,112	נכסים בניהול

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ^(א) (בלתי מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בח"ל	סך הכל	בנק
												קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
הכנסות ריבית, נטו:												
737	997	1,878	3,612	785	631	540	(85)	4	298	831	6,616	הכנסות (הוצאות) ריבית - מחיצוניים
772	4	(1,199)	(423)	62	(196)	(155)	761	(4)	(15)	(30)	-	הכנסות (הוצאות) ריבית - בינמגזרי
1,509	1,001	679	3,189	847	435	385	676	-	283	801	6,616	הכנסות ריבית נטו
979	360	6	1,345	298	152	231	477	115	888	218	3,724	הכנסות שאינן מריבית
2,488	1,361	685	4,534	1,145	587	616	1,153	115	1,171	1,019	10,340	סך כל ההכנסות
151	192	21	364	(3)	(61)	(85)	4	(9)	70	34	314	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
2,032	812	194	3,038	513	215	102	267	718	649	652	6,154	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
305	357	470	1,132	635	433	599	882	(594)	452	333	3,872	רווח (הפסד) לפני מס
104	122	159	385	217	148	205	303	(159)	125	74	1,298	הפרשה (הטבה) למס
201	235	311	747	418	285	394	584	(435)	330	246	2,569	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 בספטמבר 2018 ^(א)												
29,608	26,620	80,574	136,802	37,211	34,461	23,580	4,558	5,661	495 ^(ב)	24,913	267,681	אשראי לציבור, נטו
155,197	35,870	-	191,067	44,541	20,454	5,479	70,967	227	- ^(ג)	26,140	358,875	פיקדונות הציבור
178,990	20,010	-	199,000	24,070	19,965	1,090	504,074	27,069	288,867	18,031	1,082,166	נכסים בניהול

- (א) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 8,310 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 84 מיליון ש"ח.
 (ג) סווג מחדש.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק קמעונאות, פרימים ובנקאות פרטית	בנק
הכנסות ריבית נטו:												
8,890	1,115	390	6	(23) ^(א)	748	827	1,039	4,788	2,441	1,335	1,012	הכנסות (הוצאות) ריבית - מחיצוניים
-	(36)	(4)	(3)	848 ^(א)	(207)	(243)	122	(477)	(1,529)	9	1,043	הכנסות (הוצאות) ריבית - בינמגזרי
8,890	1,079	386	3	825	541	584	1,161	4,311	912	1,344	2,055	הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית												
4,871	300	1,180	140 ^(א)	492	315	217	408	1,819	10 ^(א)	487	1,322	סך כל ההכנסות
13,761	1,379	1,566	143	1,317	856	801	1,569	6,130	922	1,831	3,377	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
519	92	113	(10)	23	(170)	(70)	28	513	30	270	213	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
8,337	893	896	958	363	132	276	713	4,106	274	1,099	2,733	רווח (הפסד) לפני מס
4,905	394	557	(805)	931	894	595	828	1,511	618	462	431	הפרשה (הטבה) למס
1,619	91	158	(381) ^(א)	330 ^(א)	332	221	308	560	227	172	161	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,257	284	383	(424)	607	562	374	520	951	391	290	270	יתרות ליום 31 בדצמבר 2018
אשראי לציבור, נטו												
271,173	25,421	560 ^(א)	5,860	5,251	24,462	33,533	38,490	137,596	81,524	26,478	29,594	פיקדונות הציבור
364,591	25,908	- ^(א)	274	65,910	6,597	19,592	49,671	196,639	-	38,046	158,593	נכסים בניהול
972,855	17,625	285,016	21,085	421,022	1,008	19,122	22,137	185,840	-	18,354	167,486	

- (א) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 8,042 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 71 מיליון ש"ח.
 (ג) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,682	483	644	3,809	3	3,812	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח ⁽²⁾
(20)	(5)	(1)	(26)	-	(26)	מימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר
2,662	478	643	3,783	3	3,786	יתרה ליום 1 ביולי 2019
147	(2)	38	183	(2)	181	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(285)	(5)	(104)	(394)	-	(394)	מחיקות חשבונאיות
86	-	69	155	-	155	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(199)	(5)	(35)	(239)	-	(239)	מחיקות חשבונאיות נטו
(6)	-	-	(6)	-	(6)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
2,604	471	646	3,721	1	3,722	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
429	-	20	449	-	449	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי ^(א)	דיוור	פרטי אחר ^(א)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,539	453 ⁽³⁾	609	3,601	1	3,602	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח
114	22 ⁽³⁾	62	198	-	198	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(175)	(2)	(122)	(299)	-	(299)	מחיקות חשבונאיות
110	-	74	184	-	184	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(65)	(2)	(48)	(115)	-	(115)	מחיקות חשבונאיות נטו
(1)	-	-	(1)	-	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
(2)	-	(8)	(10)	-	(10)	בניכוי תנועות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽³⁾
2,585	473	615	3,673	1	3,674	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
439	-	13	452	-	452	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ג) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,697	479	637	3,813	3	3,816
327	14	112	453	(2)	451
(776)	(17)	(324)	(1,117)	-	(1,117)
391	-	222	613	-	613
(385)	(17)	(102)	(504)	-	(504)
(15)	-	-	(15)	-	(15)
(20)	(5)	(1)	(26)	-	(26)
2,604	471	646	3,721	1	3,722
429	-	20	449	-	449

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,510	450	737	3,697	3	3,700
21 ^(ד)	-	-	21	-	21
2,531	450	737	3,718	3	3,721
130	26	160	316	(2)	314
(525)	(4)	(366)	(895)	-	(895)
452	-	241	693	-	693
(73)	(4)	(125)	(202)	-	(202)
8	1	-	9	-	9
(11)	-	(157)	(168)	-	(168)
2,585	473	615	3,673	1	3,674
439	-	13	452	-	452

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל.

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 36. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
128,798	-	748	129,546	9,858	139,404
41,827	83,534	28,043	153,404	381	153,785
808 ^(א)	83,335	-	84,143	-	84,143
170,625	83,534	28,791	282,950	10,239	293,189
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,688	-	167	1,855	1	1,856
487	471	459	1,417	-	1,417
-	470 ^(ב)	-	470	-	470
2,175	471	626	3,272	1	3,273
320	-	159	479	-	479
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(א)	דיוור	פרטי אחר ^(א)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
118,710	30	1,075	119,815	9,205	129,020
44,332	79,929	35,288	159,549	738	160,287
1,087 ^(א)	79,481	-	80,568	-	80,568
(1,012)	-	(7,450)	(8,462)	(67)	(8,529)
162,030	79,959	28,913	270,902	9,876	280,778
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,693	5	128	1,826	1	1,827
464	468	615	1,547	-	1,547
-	467 ^(ב)	-	467	-	467
(11)	-	(141)	(152)	-	(152)
2,146	473	602	3,221	1	3,222
441	5 ^(ג)	110	556	-	556

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 301 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 (30 בספטמבר 2018 - סך של 290 מיליון ש"ח).

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) למידע נוסף ראה **ביאור 136. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018**.

(ה) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט **בביאור 6**.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
120,192	31	901	121,124	15,091	136,215
44,746	80,859	36,006	161,611	673	162,284
913 ⁽¹⁾	80,432	-	81,345	-	81,345
(655)	-	(7,555)	(8,210)	(35)	(8,245)
164,283 ^(א)	80,890	29,352	274,525	15,729	290,254
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,792 ^(ה)	5	165 ^(ה)	1,962	3	1,965
475 ^(ה)	474	609 ^(ה)	1,558	-	1,558
-	473 ⁽²⁾	-	473	-	473
(11)	-	(157)	(168)	-	(168)
2,256 ³	479	617	3,352	3	3,355
459	4	150	613	-	613

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 295 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד/ח)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
25	11	23,846	88	97	23,661
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ט)					
41	14	26,902	292	101	26,509
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(ט)					
149	1	15,853	4	5	15,844
שרותים פיננסיים					
144	48	75,018	1,121	1,269	72,628
מסחרי - אחר					
359	74	141,619	1,505	1,472	138,642
סך הכל מסחרי					
651	807	83,321	-	807 ^(ו)	82,514
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
153	50	28,390	307	284	27,799
אנשים פרטיים - אחר					
1,163	931	253,330	1,812	2,563	248,955
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	747	-	-	747
בנקים בישראל					
-	-	17	-	-	17
ממשלת ישראל					
1,163	931	254,094	1,812	2,563	249,719
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
11	-	10,965	236	136	10,593
בינוי ונדל"ן					
210	102	18,041	336	577	17,128
מסחרי - אחר					
221	102	29,006	572	713	27,721
סך הכל מסחרי					
-	-	614	1	1	612
אנשים פרטיים					
221	102	29,620	573	714	28,333
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,820	-	-	8,820
בנקים בחו"ל					
-	-	655	-	-	655
ממשלות בחו"ל					
221	102	39,095	573	714	37,808
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,384	1,033	282,950	2,385	3,277	277,288
סך הכל ציבור					
-	-	9,567	-	-	9,567
סך הכל בנקים					
-	-	672	-	-	672
סך הכל ממשלות					
1,384	1,033	293,189	2,385	3,277	287,527
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 178](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
34	11	21,464	256	159	21,049
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)					
23	18	24,800	327	169	24,304
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	2	11,395	4	7	11,384
שרותים פיננסיים					
223	50	73,422	1,270	1,354	70,798
מסחרי - אחר ^(א)					
282	81	131,081	1,857	1,689	127,535
סך הכל מסחרי					
635	806	79,465	-	806 ^(ג)	78,659
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
228	53	35,760	372	583	34,805
אנשים פרטיים - אחר ^(א)					
(9)	-	(8,462)	(37)	(324)	(8,101)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ט)					
1,136	940	237,844	2,192	2,754	232,898
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,112	-	-	1,112
בנקים בישראל					
-	-	72	-	-	72
ממשלת ישראל					
-	-	(33)	-	-	(33)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ט)					
1,136	940	238,995	2,192	2,754	234,049
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
39	-	11,091	117	2	10,972
בינוי ונדל"ן					
247	7	20,870	561	546	19,763
מסחרי - אחר					
286	7	31,961	678	548	30,735
סך הכל מסחרי					
2	-	1,097	34	29	1,034
אנשים פרטיים					
288	7	33,058	712	577	31,769
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,189	-	-	8,189
בנקים בחו"ל					
-	-	570	-	-	570
ממשלות בחו"ל					
-	-	(34)	-	-	(34)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ט)					
288	7	41,783	712	577	40,494
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,424	947	270,902	2,904	3,331	264,667
סך הכל ציבור					
-	-	9,234	-	-	9,234
סך הכל בנקים^(ג)					
-	-	642	-	-	642
סך הכל ממשלות					
1,424	947	280,778	2,904	3,331	274,543
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 178](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)		לא פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים	
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
220	11	21,906	233	162	21,511	בינוי ונדל"ן - בינוי
21	16	25,413	315	159	24,939	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	2	10,849	8	7	10,834	שרותים פיננסיים
169	64	73,852	1,242	1,718	70,892	מסחרי - אחר
414	93	132,020	1,798	2,046	128,176	סך הכל מסחרי
694	862	80,417	-	862 ^(ו)	79,555	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
183	72	36,320	382	576	35,362	אנשים פרטיים - אחר
(10)	-	(8,210)	(45)	(323)	(7,842)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)
1,281	1,027	240,547	2,135	3,161	235,251	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	2,703	-	-	2,703	בנקים בישראל
-	-	74	-	-	74	ממשלת ישראל
-	-	(33)	-	-	(33)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)
1,281	1,027	243,291	2,135	3,161	237,995	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
4	-	12,111	217 ^(א)	12	11,882	בינוי ונדל"ן
330	27	20,807	366 ^(א)	647	19,794	מסחרי - אחר
334	27	32,918	583	659	31,676	סך הכל מסחרי
3	-	1,060	33	15	1,012	אנשים פרטיים
337	27	33,978	616	674	32,688	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	12,279	-	-	12,279	בנקים בחו"ל
-	-	708	-	-	708	ממשלות בחו"ל
-	-	(2)	-	-	(2)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)
337	27	46,963	616	674	45,673	סך הכל פעילות בחו"ל
1,618	1,054	274,525	2,751	3,835	267,939	סך הכל ציבור
-	-	14,947	-	-	14,947	סך הכל בנקים^(ח)
-	-	782	-	-	782	סך הכל ממשלות
1,618	1,054	290,254	2,751	3,835	283,668	סך הכל

ראה הערות [בעמוד 178](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים. למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ג) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.13](#) להלן.
- (ד) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ה) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 922 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 802 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 1,103 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ו) כולל יתרת הלוואות לדיר בסך 87 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 93 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 87 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ז) 2.2% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך בינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעורי LTV העולים על 85%.
- (ח) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 30 בספטמבר 2019, בסך של 931 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכו 124 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיר ו-807 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר, כאשר מתוכן סך של 195 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 155 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 250 ימים או יותר.
- (ט) למידע נוסף ראה [ביאור 13.6](#) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- (י) בניכוי יתרות בגין בנקים שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה.
- (יא) סוג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך יום פיגור אחד ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיר למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת ^(ב) הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם קיימת
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
בינוי ונדל"ן - בינוי	324	88	32	11	56
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,124	292	194	27	98
שרותים פיננסיים	411	4	1	1	3
מסחרי - אחר	3,352	1,121	547	197	574
סך הכל מסחרי	5,211	1,505	774	236	731
אנשים פרטיים - אחר	765	307	2	158	305
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	5,976	1,812	776	394	1,036
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
בינוי ונדל"ן	253	236	-	48	236
מסחרי - אחר	355	336	236	36	100
סך הכל מסחרי	608	572	236	84	336
אנשים פרטיים	3	1	-	1	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	611	573	236	85	337
סך הכל ציבור	6,587	2,385	1,012	479	1,373
מזה:					
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	1,965	715	427	1,250	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	1,073	383	193	690	

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים ^(ה)	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
77	179	17	527	בינוי ונדל"ן - בינוי
124	203	25	1,193	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	2	1	436	שרותים פיננסיים
881	389	286	3,323	מסחרי - אחר ^(ה)
1,084	773	329	5,479	סך הכל מסחרי
346	26	110	788	אנשים פרטיים - אחר
(13)	(24)	(3)	(37)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)
1,417	775	436	6,230 ^(ו)	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
104	13	49	288	בינוי ונדל"ן
177	384	63	997	מסחרי - אחר
281	397	112	1,285	סך הכל מסחרי
16	18	8	87	אנשים פרטיים
297	415	120	1,372	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,714	1,190	556	7,602	סך הכל ציבור
מזה:				
1,515	734	492	2,249	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים ^(ה)
913	705	156	1,618	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים ^(ה)

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 36](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
 (ה) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).
 (ו) הוצג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
426	233	164	14	69
בינוי ונדל"ן - בינוי				
1,176	315	194	27	121
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
422	8	5	1	3
שרותים פיננסיים				
3,234	1,242	369	311	873
מסחרי - אחר				
5,258	1,798	732	353	1,066
סך הכל מסחרי				
801	382	27	152	355
אנשים פרטיים - אחר				
(45)	(45)	(26)	(4)	(19)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)				
^(א) 6,014	2,135	733	501	1,402
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
253	217	5	50	^(ה) 212
בינוי ונדל"ן				
844	366	277	56	^(ה) 89
מסחרי - אחר				
1,097	583	282	106	301
סך הכל מסחרי				
85	33	19	6	14
אנשים פרטיים				
1,182	616	301	112	315
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
7,196	2,751	1,034	613	1,717
סך הכל ציבור				
מזה:				
	2,217	697	550	1,520
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים				
	1,645	731	165	914
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים				

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 36](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
 (ה) סווג מחדש.
 (ו) הוצג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018 ^(א)			2019		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
-	-	267	2	3	168
בינוי ונדל"ן - בינוי					
1	1	418	3	4	309
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	6	-	-	8
שרותים פיננסיים					
1	5	1,390	-	1	1,168
מסחרי - אחר					
2	6	2,081	5	8	1,653
סך הכל מסחרי					
-	-	374	-	1	321
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	(36)	-	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)					
2	6	2,419	5	9	1,974
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
1	1	148	-	-	227
בינוי ונדל"ן					
1	1	509	-	1	273
מסחרי אחר					
2	2	657	-	1	500
סך הכל מסחרי					
-	-	20	-	-	7
אנשים פרטיים					
2	2	677	-	1	507
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)					
4	8 ^(ד)	3,096	5	10 ^(ד)	2,481
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 בסך 79 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 96 מיליון ש"ח).

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 136 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018 ^(א)			2019		
מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: הכנסות ריבית שנרשמו על בסיס מזומן ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(ב)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	מזה: יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
1	1	264	2	3	156
2	2	406	3	4	306
-	-	5	-	-	7
2	9	1,368	3	7	1,161
5	12	2,043	8	14	1,630
-	1	368	-	2	319
-	-	(36)	-	-	-
5	13	2,375	8	16	1,949
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
4	4	142	-	2	133
3	3	518	2	3	371
7	7	660	2	5	504
-	-	20	-	-	12
7	7	680	2	5	516
12	20 ^(א)	3,055	10	21 ^(א)	2,465

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 בסך 264 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 307 מיליון ש"ח).

(ה) למידע נוסף ראה **ביאור 13.6 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018**.

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה **ביאור 6**.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ליום 30 בספטמבר 2018				ליום 30 בספטמבר 2019				
צובר	שאינו צובר	שאינו צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	צובר	שאינו צובר	שאינו צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	צובר	שאינו צובר	
סך הכל ^(א)	לא צובר ^(ב)	לא צובר ^(ב)	סך הכל ^(א)	לא צובר ^(ב)	לא צובר ^(ב)	סך הכל ^(א)	לא צובר ^(ב)	
בלתי מבוקר								
במיליוני ש"ח								
<u>פעילות לווים בישראל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
203	6	1	196	65	26	2	37	בינוי ונדל"ן - בינוי
242	18	-	224	217	136	2	79	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	2 ^(ה)	3	1	-	2	שרותים פיננסיים
611	47	-	564 ^(ה)	353	103	9	241	מסחרי - אחר
1,058	71	1	986	638	266	13	359	סך הכל מסחרי
331	41	2	288	293	69	5	219	אנשים פרטיים - אחר
(13)	-	-	(13)	-	-	-	-	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)
1,376	112	3	1,261	931	335	18	578	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
49	8	-	41	15	-	-	15	בינוי ונדל"ן
183	153	-	30 ^(ה)	127	9	-	118	מסחרי - אחר
232	161	-	71	142	9	-	133	סך הכל מסחרי
10	4	-	6	-	-	-	-	אנשים פרטיים
242	165	-	77	142	9	-	133	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,618	277	3	1,338	1,073	344	18	711	סך הכל ציבור

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ה) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ההתחייבויות לתת אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 לסך 0 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018 - 1 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2018			
סך הכל ^(א)	צובר ^(ב) לא בפיגור	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	שאינו צובר הכנסות ריבית
מבוקר			
במיליוני ש"ח			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
201	5	-	196
233	21	1	211
1	-	-	1
613	47	2	564
1,048	73	3	972
335	36	2	297
(18)	-	-	(18)
1,365	109	5	1,251
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
154	108 ^(ה)	-	46
116	49 ^(ה)	-	67
270	157	-	113
10	4	-	6
280	161	-	119
1,645	270	5	1,370

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) צובר הכנסות ריבית.
 (ג) נכלל בחובות פגומים.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 36. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).
 (ה) סווג מחדש.

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2018 בסך 1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו 30 בספטמבר					
2018 ^(ד)			2019		
יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
21	23	74	9	10	78
בינוי ונדל"ן - בינוי					
7	9	25	3	3	22
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	1	6	(א) -	(א) -	5
שרותים פיננסיים					
54	60	361	45	47	405
מסחרי - אחר					
83	92	466	57	60	510
סך הכל מסחרי					
40	45	1,541	44	44	1,268
אנשים פרטיים - אחר					
(6)	(6)	(483)	-	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)					
117	132	1,524	101	104	1,778
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
-	-	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן					
(א) -	(א) -	1	-	-	-
מסחרי אחר					
-	-	1	-	-	-
סך הכל מסחרי					
-	-	1	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
117	132	1,525	101	104	1,778
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) למידע נוסף ראה [ביאור 136 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

(ג) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

(ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
42	44	273	23	24	245
בינוי ונדל"ן - בינוי					
26	28	121	23	24	78
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	2	19	1	1	17
שרותים פיננסיים					
128	138	1,151	170	177	1,207
מסחרי - אחר					
198	212	1,564	217	226	1,547
סך הכל מסחרי					
140	147	5,460	122	126	3,800
אנשים פרטיים - אחר					
(22)	(22)	(1,894)	-	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)					
^(א) 316	^(א) 337	^(א) 5,130	339	352	5,347
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
2	3	2	12	12	2
בינוי ונדל"ן					
^(א) 7	^(א) 7	^(א) 3	-	-	-
מסחרי - אחר					
9	10	5	12	12	2
סך הכל מסחרי					
9	10	5	12	12	2
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
325	347	5,135	351	364	5,349
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.](#)

(ג) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6.](#)

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(ב)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2018		2019	
מספר חוזים	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	מספר חוזים
יתרת חוב רשומה ^(ג)			
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
3	33	5	40
בינוי ונדל"ן - בינוי			
2	16	7	14
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
(7)	2	(7)	4
שרותים פיננסיים			
20	148	27	178
מסחרי - אחר			
25	199	39	236
סך הכל מסחרי			
14	672	13	440
אנשים פרטיים - אחר			
(1)	(289)	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)			
(38)	(582)	52	676
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
(7)	1	3	1
בינוי ונדל"ן			
(10)	1	3	1
מסחרי - אחר			
-	2	6	2
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים			
-	2	6	2
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
38	584	58	678
סך הכל ציבור			

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.
- (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
- (ה) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).
- (ו) סוג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(ב) (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)			
2018		2019	
מספר חוזים	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	יתרת חוב רשומה ^(ג)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
10	85	16	134
בינוי ונדל"ן - בינוי			
11	39	12	38
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
- ^(ד)	4	1	10
שרותים פיננסיים			
52	381	84	569
מסחרי - אחר			
73	509	113	751
סך הכל מסחרי			
34	1,747	43	1,475
אנשים פרטיים - אחר			
(4)	(780)	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)			
^(ו) 103	^(ו) 1,476	156	2,226
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
- ^(ד)	1	3	2
בינוי ונדל"ן			
^(ו) 1	^(ו) 2	3	4
מסחרי אחר			
1	3	6	6
סך הכל מסחרי			
-	1	-	-
אנשים פרטיים			
1	4	6	6
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
104	1,480	162	2,232
סך הכל ציבור			

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.
- (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
- (ה) למידע נוסף ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).
- (ו) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
2,090	34,984	1,712	54,065	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
295	19,747	692	29,447	מעל 60%	
-	19	-	22		שיעור משני או ללא שיעור
2,385	54,750	2,404	83,534		סך הכל
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
1,523	33,801	2,061	51,569	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
230	19,563	725	28,354	מעל 60%	
-	33	1	36		שיעור משני או ללא שיעור
1,753	53,397	2,787	79,959		סך הכל
31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
1,720	34,151	2,002	52,259	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
203	19,594	748	28,595	מעל 60%	
-	33	1	36		שיעור משני או ללא שיעור
1,923	53,778	2,751	80,890		סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. מידי רבעון נבדקת ההפרשה הקבוצתית המינימאלית בשיעור של 0.35% כנדרש בהוראות בנק ישראל מול ההפרשה בשיעור של 0.75% הנדרשת על אשראי בעל LTV הגבוה מ-60%. יש לציין כי ההפרשה הקבוצתית גבוהה מההפרשה הנדרשת על פי LTV.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 בספטמבר			
2018		2018		2019	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)
מבוקר			בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
3	1,362	2	1,302	3	1,112
אשראי תעודות					
88	5,231	89	5,275	78	5,204
ערביות להבטחת אשראי					
12	18,667	12	18,163	18	20,915
ערביות לרוכשי דירות					
240	16,471	247	15,961	220	16,521
ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)					
^(א) 29	^(א) 26,050	^(א) 18	^(א) 26,039	13	14,646
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו					
25	12,431	24	11,810	25	12,361
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
63	24,291	56	23,970	77	27,543
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹					
17	16,372	20	17,251	15	16,852
התחייבויות להוצאת ערבויות					
-	2,748	-	2,839	-	2,469
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו					
-	4,045	-	2,427	-	4,051
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית					

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 209 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2018 - 218 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2018 - 225 מיליון ש"ח) המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

- (א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעוף בסך 62 מיליון ש"ח (ב-30 בספטמבר 2018 וב-31 בדצמבר 2018 סך של 70 מיליון ש"ח ו-67 מיליון ש"ח בהתאמה).
 (ג) כולל יתרת חוזים ויתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין נכסים המוחזקים למכירה (ב-30 בספטמבר 2018 סך של 11,280 מיליון ש"ח ו-16 מיליון ש"ח בהתאמה וב-31 בדצמבר 2018 סך של 11,659 מיליון ש"ח ו-16 מיליון ש"ח בהתאמה).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
62,809	150	1,041	2,017	6,477	-	53,124
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
85,781	3,293	2,334	3,241	37,637	3,569	35,707
ניירות ערך						
1,006	-	28	58	261	-	659
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
279,678	264	4,758	3,850	29,350	43,613	197,843
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
672	-	-	19	636	-	17
אשראי לממשלות						
668	668	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,973	2,973	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
12,321	2,761	100	128	3,233	104	5,995
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
16	16	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
8,584	302	24	2	912	5	7,339
נכסים אחרים						
-	-	-	-	-	-	-
נכסים מוחזקים למכירה						
454,508	10,427	8,285	9,315	78,506	47,291	300,684
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
358,921	447	5,087	9,968	96,591	14,310	232,518
פיקדונות הציבור						
4,317	-	123	407	2,479	-	1,308
פיקדונות מבנקים						
439	-	-	7	319	-	113
פיקדונות מממשלות						
709	-	28	58	258	-	365
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
20,002	-	-	-	-	14,373	5,629
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
13,251	2,726	115	123	2,391	312	7,584
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,266	351	122	25	543	12,934	7,291
התחייבויות אחרות						
-	-	-	-	-	-	-
התחייבויות מוחזקות למכירה						
418,905	3,524	5,475	10,588	102,581	41,929	254,808
סך כל ההתחייבויות						
35,603	6,903	2,810	(1,273)	(24,075)	5,362	45,876
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	876	(3,339)	525	21,165	(3,895)	(15,332)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	(53)	(65)	1,172	2,551	-	(3,605)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	(36)	9	(788)	(1,250)	-	2,065
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
35,603	7,690	(585)	(364)	(1,609)	1,467	29,004
סך הכל כללי						
-	(112)	(69)	1,353	4,505	-	(5,677)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	(166)	(121)	134	(4,745)	-	4,898
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,272 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למזדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
74,789	118	1,487	1,563	5,982	-	65,639
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
76,861	3,348	2,880	2,406	34,431	3,129	30,667
ניירות ערך						
1,465	-	20	46	48	-	1,351
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
267,681	164	6,038	4,224	31,071	42,158 ^(ג)	184,026
אשראי לציבור, נטו ^(ד)						
642	-	-	32	539	52	19
אשראי לממשלות						
792	792	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,736	2,736	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
9,820	1,797	143	131	4,382	115	3,252
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
17	17	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
7,066	869	29	2	719	4	5,443
נכסים אחרים						
8,806	315	1	23	60	(14)	8,421
נכסים המוחזקים למכירה ^(ה)						
450,675	10,156	10,598	8,427	77,232	45,444	298,818
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
358,875	338	6,696	11,894	94,286	17,649	228,012
פיקדונות הציבור						
5,168	-	142	761	2,525	-	1,740
פיקדונות מבנקים						
790	-	-	7	655	-	128
פיקדונות מממשלות						
655	11	23	33	45	-	543
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
17,805	50	-	-	-	13,774	3,981
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
9,315	1,735	130	96	3,327	248	3,779
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
15,376	794	118	37	419	10,736	3,272
התחייבויות אחרות						
7,095	14	-	-	106	11	6,964
התחייבויות המוחזקות למכירה ^(ה)						
415,079	2,942	7,109	12,828	101,363	42,418	248,419
סך כל ההתחייבויות						
35,596	7,214	3,489	(4,401)	(24,131)	3,026	50,399
הפרש^(ו)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	518	(4,094)	3,860	21,589	(4,180)	(17,693)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	113	(11)	229	179	-	(510)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	48	10	(28)	229	-	(259)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
35,596	7,893	(606)	(340)	(2,134)	(1,154)	31,937
סך הכל כללי						
-	153	(4)	279	1,023	-	(1,451)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	138	16	373	1,744	-	(2,271)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי ביגונו נוצר בסך 3,221 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 36](#), בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

(ו) סוגו מחדש.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
81,419	65	2,263	2,032	9,300	-	67,759
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
74,571	3,558	1,877	2,523	30,894	2,832	32,887
ניירות ערך						
1,257	-	22	47	189	-	999
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
271,173	307	6,007	4,522	31,395	42,113	186,829
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
782	-	-	33	675	53	21
אשראי לממשלות						
623	623	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,853	2,853	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
12,750	4,250	229	262	5,390	95	2,524
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
17	17	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
6,642	691	32	3	758	4	5,154
נכסים אחרים						
8,570	344	1	2	89	(15)	8,149
נכסים המוחזקים למכירה ^(ה)						
460,657	12,708	10,431	9,424	78,690	45,082	304,322
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
364,591	403	5,885	10,690	101,874	16,696	229,043
פיקדונות הציבור						
5,210	-	604	452	2,334	-	1,820
פיקדונות מבנקים						
709	-	-	9	585	-	115
פיקדונות מממשלות						
541	11	23	43	154	-	310
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
17,798	-	-	-	-	13,758	4,040
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
12,089	4,223	204	133	4,316	222	2,991
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
14,780	757	144	19	551	9,970	3,339
התחייבויות אחרות						
8,778	13	1	-	101	11	8,652
התחייבויות המוחזקות למכירה ^(ה)						
424,496	5,407	6,861	11,346	109,915	40,657	250,310
סך כל ההתחייבויות						
36,161	7,301	3,570	(1,922)	(31,225)	4,425	54,012
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	873	(4,351)	820	26,209	(4,233)	(19,318)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	7	388	1,809	-	(2,204)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	4	42	307	1,196	-	(1,549)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
36,161	8,178	(732)	(407)	(2,011)	192	30,941
סך הכל כללי						
-	-	7	517	2,886	-	(3,410)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	202	44	871	5,901	-	(7,018)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,352 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 136](#) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
62,812	2,009	6,464	54,339	62,809	מזומנים ופיקדונות בבנקים
86,255	2,544	30,792	52,919	85,781	ניירות ערך ^(ב)
1,006	-	-	1,006	1,006	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
281,665	190,914	88,500	2,251	279,678	אשראי לציבור, נטו
697	681	16	-	672	אשראי לממשלות
12,321	1,777	8,568	1,976	12,321	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,138	2,092	-	46	2,138	נכסים פיננסיים אחרים
446,894	200,017	134,340	112,537^(ג)	444,405	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
356,960	96,070	258,728	2,162	358,921	פיקדונות הציבור
4,319	38	4,281	-	4,317	פיקדונות מבנקים
451	89	362	-	439	פיקדונות מממשלות
709	-	-	709	709	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
20,986	810	-	20,176	20,002	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
13,251	372	10,903	1,976	13,251	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,246	646	4,447	153	5,246	התחייבויות פיננסיות אחרות
401,922	98,025	278,721	25,176^(ג)	402,885	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
332	332	-	-	332	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
19,639	19,457	182	-	19,639	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 130,631 מיליון ש"ח ובסך 226,169 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 215-115](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
74,764	1,830	6,136	66,798	74,789	מזומנים ופיקדונות בבנקים
76,803	3,269	31,715	41,819	76,861	ניירות ערך ^(ב)
1,465	-	-	1,465	1,465	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
266,510	180,851	82,726	2,933 ^(ו)	267,681	אשראי לציבור, נטו
665	655	10	-	642	אשראי לממשלות
9,820	1,108	6,926	1,786	9,820	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,647	9,055	67	525	9,652	נכסים פיננסיים אחרים, לרבות יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה
439,674	196,768	127,580	115,326 ^(א)	440,910	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
357,087	110,174 ^(ה)	244,034	2,879	358,875	פיקדונות הציבור
5,124	225	4,899	-	5,168	פיקדונות מבנקים
798	89	709	-	790	פיקדונות מממשלות
655	-	-	655	655	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
18,738	1,997 ^(ו)	-	16,741 ^(ו)	17,805	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
9,315	362	7,169	1,784	9,315	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,632	1,347	5,451	1,834	8,635	התחייבויות פיננסיות אחרות, לרבות יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה
400,349	114,194	262,262	23,893 ^(א)	401,243	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
353	353	-	-	353	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,968	16,784	184	-	16,968	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 113,806 מיליון ש"ח ובסך 211,452 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 115-ב-115](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

(ה) בתוספת מודל פריסת העו"ש.

(ו) הוצג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן במיליוני ש"ח	
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
81,334	1,776	11,615	67,943	81,419	מזומנים ופיקדונות בבנקים
74,554	3,900	29,934	40,720	74,571	ניירות ערך ^(ב)
1,257	-	-	1,257	1,257	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
269,703	182,432	84,608	2,663	271,173	אשראי לציבור, נטו
808	793	15	-	782	אשראי לממשלות
12,750	2,218	7,390	3,142	12,750	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,348	8,835	35	478	9,355	נכסים פיננסיים אחרים, לרבות יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה
449,754	199,954	133,597	116,203 ^(א)	451,307	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
360,881	102,730	255,543	2,608	364,591	פיקדונות הציבור
5,201	472	4,729	-	5,210	פיקדונות מבנקים
719	90	629	-	709	פיקדונות מממשלות
541	-	-	541	541	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
18,434	1,973	-	16,461	17,798	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
12,089	237	8,706	3,146	12,089	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,440	1,213	5,666	3,561	10,445	התחייבויות פיננסיות אחרות, לרבות יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה
408,305	106,715	275,273	26,317 ^(א)	411,383	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
363	363	-	-	363	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
15,867	15,694	173	-	15,867	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 116,216 מיליון ש"ח ובסך 220,199 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [115-ב-115](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
36,385	-	2,697	33,688
15,383	-	4,274	11,109
9,832	-	9,793	39
7,713	1,382	6,331	-
128	-	41	87
3,133	-	3,133	-
72,574	1,382	26,269	44,923
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר:			
2,112	-	-	2,112
ניירות ערך למסחר:			
3,243	-	-	3,243
81	-	-	81
71	-	-	71
190	-	190	-
183	-	183	-
64	-	-	64
148	-	148	-
19	-	-	19
3,999	-	521	3,478
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
201	94	107	-
5,643	911	4,720	12
3,116	698	2,418	-
2,760	63	1,084	1,613
276	11	239	26
325	-	-	325
12,321	1,777	8,568	1,976
אחרים:			
2,401	-	-	2,401
1,006	-	-	1,006
46	-	-	46
3,453	-	-	3,453
94,459	3,159	35,358	55,942

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
311	106	205	-	חוזי שקל - מדד	
5,783	-	5,771	12	חוזי ריבית	
3,802	266	3,536	-	חוזי מטבע - חוץ	
2,753	-	1,140	1,613	חוזי מניית	
276	-	251	25	חוזי סחורות ואחרים	
326	-	-	326	פעילות בשוק המעוף	
13,251	372	10,903	1,976	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
אחרים:					
2,197	6	30	2,161	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך	
709	-	-	709	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
153	-	-	153	אחרים	
3,059	6	30	3,023	סך הכל אחרים	
16,310	378	10,933	4,999	סך כל ההתחייבויות	

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
30,498	-	2,437	28,061
אגרות חוב ממשלת ישראל			
9,640	-	4,060	5,580
אגרות חוב ממשלות זרות			
12	-	12	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
11,913	-	11,870	43
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
9,270	2,232	7,038	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
187	-	82	105
אגרות חוב אחרות בישראל			
2,871	-	2,871	-
אגרות חוב אחרות זרים			
64,391	2,232	28,370	33,789
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,306	-	-	2,306
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
4,567	-	-	4,567
אגרות חוב ממשלת ישראל			
55	-	5	50
אגרות חוב ממשלות זרות			
127	-	-	127
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
144	-	144	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
264	-	264	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
242	-	-	242
אגרות חוב אחרות בישראל			
221	-	221	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
5	-	-	5
מניות וקרנות נאמנות			
5,625	-	634	4,991
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
257	172	85	-
חוזי שקל - מדד			
4,066	102	3,599	365
חוזי ריבית			
3,376	783	2,592	1
חוזי מטבע - חוץ			
1,785	45	604	1,136
חוזי מניות			
66	6	46	14
חוזי סחורות ואחרים			
270	-	-	270
פעילות בשוק המעוף			
9,820	1,108	6,926	1,786
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
3,058	-	7	3,051
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,465	-	-	1,465
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
525	-	-	525
אחר			
5,048	-	7	5,041
סך הכל אחרים			
87,190	3,340	35,937	47,913
סך כל הנכסים			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	במיליוני ש"ח	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
407	165	242	-		חוזי שקל - מדד
3,883	-	3,518	365		חוזי ריבית
2,941	197	2,743	1		חוזי מטבע - חוץ
1,750	-	614	1,136		חוזי מניות
66	-	52	14		חוזי סחורות ואחרים
268	-	-	268		פעילות בשוק המעוף
9,315	362	7,169	1,784		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
2,924	6	39	2,879		פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
655	-	-	655		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,084	-	-	1,084		אחרים
4,663	6	39	4,618		סך הכל אחרים
13,978	368	7,208	6,402		סך כל ההתחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
30,573	-	2,621	27,952
אגרות חוב ממשלת ישראל			
5,904	-	3,487	2,417
אגרות חוב ממשלות זרות			
9,707	-	9,664	43
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
9,433	2,821	6,612	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
242	-	161	81
אגרות חוב אחרות בישראל			
3,517	-	3,517	-
אגרות חוב אחרות זרים			
59,376	2,821	26,062	30,493
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,477	-	-	2,477
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
5,677	-	-	5,677
אגרות חוב ממשלת ישראל			
52	-	-	52
אגרות חוב ממשלות זרות			
119	-	-	119
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
132	-	132	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
271	-	271	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
290	-	-	290
אגרות חוב אחרות בישראל			
220	-	220	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
2	-	-	2
מניות וקרנות נאמנות			
6,763	-	623	6,140
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
235	149	86	-
חוזי שקל - מדד			
3,484	142	2,833	509
חוזי ריבית			
4,235	971	3,264	-
חוזי מטבע - חוץ			
4,264	937	1,195	2,132
חוזי מניות			
81	19	12	50
חוזי סחורות ואחרים			
451	-	-	451
פעילות בשוק המעוף			
12,750	2,218	7,390	3,142
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,734	-	6	2,728
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,257	-	-	1,257
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
478	-	-	478
אחר			
4,469	-	6	4,463
סך הכל אחרים			
85,835	5,039	34,081	46,715
סך כל הנכסים			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					
במיליוני ש"ח					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
345	109	236	-	חוזי שקל - מדד	
3,284	-	2,776	508	חוזי ריבית	
3,627	128	3,499	-	חוזי מטבע - חוץ	
4,297	-	2,165	2,132	חוזי מניות	
81	-	30	51	חוזי סחורות ואחרים	
455	-	-	455	פעילות בשוק המעוף	
12,089	237	8,706	3,146	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
אחרים:					
2,624	3	13	2,608	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך	
541	-	-	541	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
1,145	-	-	1,145	אחרים	
4,310	3	13	4,294	סך הכל אחרים	
16,399	240	8,719	7,440	סך כל ההתחייבויות	

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					מיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	372	372	-	-	
98	372	372	-	-	סך הכל

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					מיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	585	585	-	-	
114	585	585	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					מיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	464	464	-	-	
228	464	464	-	-	סך הכל

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת התקופה והפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח הפסד ^(א)
							בדוח רווח הפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
(1)	1,382	2	-	-	(50)	(68)	-	-	(33)	1,531	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(31)	94	2	3	-	-	-	-	-	(1)	90	חוזי שקל - מדד
246	911	-	-	-	(45)	-	-	-	291	665	חוזי ריבית
270	698	-	-	-	-	-	129	-	61	508	חוזי מטבע - חוץ
50	63	-	-	-	-	-	-	-	46	17	חוזי מניות
4	11	-	-	-	-	-	-	-	2	9	חוזי סחורות ואחרים
539	1,777	2	3	-	(45)	-	129	-	399	1,289	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
538	3,159	4	3	-	(95)	(68)	129	-	366	2,820	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
(3)	106	(2)	(4)	-	-	-	-	-	-	112	חוזי שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית
56	266	-	-	-	-	-	-	-	61	205	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
53	372	(2)	(4)	-	-	-	-	-	61	317	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	6	-	-	-	-	-	-	-	(2)	8	סך הכל אחרים
53	378	(2)	(4)	-	-	-	-	-	59	325	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
 העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	העברות מרמה ^{(א)3}	העברות אל רמה ^{(א)3}	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח ההפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת התקופה והפסד ^(א)
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	2,232	-	288	-	(68)	-	-	(20)	349	1,683	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	172	-	1	-	-	-	-	-	(19)	190	חוזי שקל - מדד
	102	-	-	-	(92)	-	-	-	23	171	חוזי ריבית
	783	-	-	-	-	120	-	-	(320)	983	חוזי מטבע - חוץ
	45	-	-	-	-	-	-	-	(117)	162	חוזי מניות
	6	-	-	-	-	-	-	-	(2)	8	חוזי סחורות ואחרים
	1,108	-	1	-	(92)	120	-	-	(435)	1,514	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	3,340	-	289	-	(160)	120	-	(20)	(86)	3,197	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	165	(25)	(50)	-	-	-	-	-	78	162	חוזי שקל - מדד
	-	-	-	-	-	-	-	-	(8)	8	חוזי ריבית
	197	-	-	-	-	-	-	-	13	184	חוזי מטבע - חוץ
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
	362	(25)	(50)	-	-	-	-	-	83	354	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	6	-	-	-	-	-	-	-	1	5	סך הכל אחרים
	368	(25)	(50)	-	-	-	-	-	84	359	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(ב)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח רווח והפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
							רווח	פסד			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
	1,382	(1,110)	-	-	(220)	(315)	300	32	(126)	2,821	MBS/ABS
(1)											
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	94	-	8	-	-	-	-	-	(63)	149	חוזי שקל - מדד
(96)											
	911	-	-	-	(54)	-	-	-	823	142	חוזי ריבית
730											
	698	-	-	-	-	401	-	-	(674)	971	חוזי מטבע - חוץ
302											
	63	-	-	-	-	-	-	-	(874)	937	חוזי מניות
(205)											
	11	-	-	-	-	-	-	-	(8)	19	חוזי סחורות ואחרים
1											
	1,777	-	8	-	(54)	-	401	-	(796)	2,218	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
732											
	3,159	(1,110)	8	-	(274)	(315)	701	32	(922)	5,039	סך כל הנכסים
731											
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	106	(2)	34	-	-	-	-	-	(35)	109	חוזי שקל - מדד
9											
	266	-	-	-	-	-	-	-	138	128	חוזי מטבע - חוץ
-											
	372	(2)	34	-	-	-	-	-	103	237	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9											
	6	-	-	-	-	-	-	-	3	3	סך הכל אחרים
2											
	378	(2)	34	-	-	-	-	-	106	240	סך כל ההתחייבויות
11											

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

(ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג'15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	העברות מרמה (א)3	העברות אל רמה (א)3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח רווח והפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	2,232	-	800	-	(204)	-	-	(26)	293	1,369	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	172	-	26	-	-	-	-	-	(20)	166	חוזי שקל - מדד
	102	-	-	-	(139)	-	-	-	(25)	266	חוזי ריבית
	783	-	-	-	-	264	-	-	(97)	616	חוזי מטבע - חוץ
	45	-	-	-	-	-	-	-	(18)	63	חוזי מניות
	6	-	-	-	-	-	-	-	3	3	חוזי סחורות ואחרים
	1,108	-	26	-	(139)	264	-	-	(157)	1,114	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	3,340	-	826	-	(343)	264	(26)	136	2,483		סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	165	(77)	43	-	-	-	-	-	(56)	255	חוזי שקל - מדד
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית
	197	-	-	-	-	-	-	-	13	184	חוזי מטבע - חוץ
	362	(77)	43	-	-	-	-	-	(43)	439	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	6	-	-	-	-	-	-	-	(41)	47	סך הכל אחרים
	368	(77)	43	-	-	-	-	-	(84)	486	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה. כמו כן, הועברו עסקאות מסוג SBA בעקבות ביצוע הקצאה מחדש של יתרת הקרן שטרם שולמה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2018	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	העברות מרמה 3 ^(ג)	העברות אל רמה 3 ^(ג)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה והפסד ^(א)	בדוח רווח	ברוח כולל אחר ^(ב)	
							בדוח רווח	ברוח כולל אחר ^(ב)				
במיליוני ש"ח												
נכסים												
ניירות ערך זמינים למכירה:												
												MBS/ABS
(27)	2,821	-	1,274	-	(458)	-	286	(27)	377	1,369		
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
												חוזי שקל - מדד
(22)	149	(2)	29	-	-	-	-	-	(44)	166		
(109)	142	-	-	-	(158)	-	-	-	34	266		חוזי ריבית
290	971	-	-	-	-	-	433	-	(78)	616		חוזי מטבע - חוץ
935	937	-	-	-	-	-	-	-	874	63		חוזי מניות
19	19	-	-	-	-	-	-	-	16	3		חוזי סחורות ואחרים
1,113	2,218	(2)	29	-	(158)	-	433	-	802	1,114		סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,086	5,039	(2)	1,303	-	(616)	-	719	(27)	1,179	2,483		סך כל הנכסים
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
												חוזי שקל - מדד
41	109	(78)	57	-	-	-	-	-	(125)	255		
(16)	128	-	-	-	-	-	-	-	(56)	184		חוזי מטבע - חוץ
25	237	(78)	57	-	-	-	-	-	(181)	439		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1	3	-	-	-	-	-	-	-	(44)	47		סך הכל אחרים
26	240	(78)	57	-	-	-	-	-	(225)	486		סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

(ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾				
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
1,382	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 110-215	bp 163
		הסתברות לכשל	2%-3.8%	2.90%
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%
		שיעור הפסד	30%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
72	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.23)%-0.98%	0.38%
22	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.06%-100% ^(*)	2.54%
911	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.06%-100% ^(*)	2.54%
80	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.23)%-0.98%	0.38%
618	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.06%-100% ^(*)	2.54%
63	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.06%-100% ^(*)	2.54%
11	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.06%-100% ^(*)	2.54%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
106	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.23)%-0.98%	0.38%
266	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.23)%-0.98%	0.38%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
372	השווי הוגן של הביטחון	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון		

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, 'בוא ליד' ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי הוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי הוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾				
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
2,232	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 110-215	bp 163
		הסתברות לכשל	2%-3.8%	2.90%
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%
		שיעור הפסד	30%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
151	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-1.38%	0.57%
21	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-100% ^(*)	1.74%
102	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-100% ^(*)	1.74%
71	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.01%-1.13%	0.57%
712	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-100% ^(*)	1.74%
45	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-100% ^(*)	1.74%
6	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.77%-100% ^(*)	1.74%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
165	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.01%-1.13%	0.57%
197	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.01%-1.13%	0.57%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
585	השווי ההוגן של הביטחון	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון		

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾				
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
2,821	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 110-215	bp 163
		הסתברות לכשל	2%-3.8%	2.90%
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%
		שיעור הפסד	30%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
130	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-1.38%	0.46%
19	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.14%-100% ^(*)	2.54%
142	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.14%-100% ^(*)	2.54%
57	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.17%-1.09%	0.46%
914	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.14%-100% ^(*)	2.54%
937	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.14%-100% ^(*)	2.54%
19	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.14%-100% ^(*)	2.54%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
109	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.17%-1.09%	0.46%
128	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.17%-1.09%	0.46%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
464	השווי הוגן של הביטחון	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון		

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיסון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי הוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי הוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 16 - נושאים שונים

א. לאומי קארד בע"מ

ביום 25 בפברואר 2019 הושלמה העסקה למכירת לאומי קארד בע"מ לחברת Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD.). הבנק רשם רווח על מכירת המניות כאמור בסך של 314 מיליון ש"ח (לפני מס).

לפירוט נוסף לעניין מכירת לאומי קארד בע"מ ראה [ביאור 136. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018](#).

ב. בנק לאומי רומניה

ביום 10 ביולי 2019 הושלמה העסקה למכירת החזקות הבנק בלאומי רומניה ל-First Bank S.A שהינו בנק ברומניה בשליטת קרן ההשקעות JC Flowers. להשלמת העסקה אין השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של הבנק.

ג. מכירת חלק ממניות הבנק בשב"א

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ("החוק"), נדרש הבנק לרדת בשיעור החזקותיו בחברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א" או "החברה"), כך שעד יום 30 בינואר 2021 לא יעלה שיעור החזקות של הבנק בשב"א על 10% מההון המונפק של החברה.

ביום 20 בנובמבר 2018 התקשר הבנק בהסכם עם תאגיד מקבוצת ויזה העולמית ("ויזה") למכירת 10% ממניות החברה לויזה בתמורה לסך של 37 מיליון ש"ח. ביום 13 בדצמבר 2018 הושלמה העסקה האמורה. הבנק רשם רווח על מכירת המניות כאמור בסך של כ-24.6 מיליון ש"ח (לפני מס).

בנוסף, במסגרת ההסכם האמור ובכפוף לתנאיו, תינתן לויזה זכות הצעה ראשונה במקרה שהבנק יבקש למכור מניות נוספות בחברה (שלא בדרך של הצעת מכר על פי תשקיף), ובכפוף למגבלות החזקה על פי החוק כפי שיחולו. ביחס למניות שהבנק מחויב למכור לפי החוק, זכות ההצעה הראשונה כאמור תהיה עד יום 30 ביוני 2019; וביחס למניות שהבנק לא מחויב למכור זכות ההצעה הראשונה תהיה עד שלוש שנים ממועד השלמת ההסכם. כמו כן ניתנו לויזה זכויות הצעה או סירוב ראשונות מסוימות בקשר עם המכירה (ככל שתיעשה) של החזקות הבנק בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ.

לאחר המכירה האמורה לויזה, עמד שיעור החזקות הנוטר של הבנק בחברה על כ-30%.

ביום 29 במאי 2019 נערך על ידי הבנק, בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (ביחד: "המזיעים") מכרז לקבלת התחייבויות מוקדמות ממשקיעים מסווגים ("המכרז המוסדי") בנוגע למכירת מניות של המזיעים בשב"א בשיעורים שהוגדרו במכרז האמור מתוך החזקות המזיעים בשב"א. במסגרת המכרז המוסדי, הוגשו בקשות לרכישת 38,333,500 מניות שב"א, מתוכן החליטו המזיעים לקבל התחייבויות מוקדמות לרכישת 17,440,000 מניות שב"א, במחיר של 7.4 ש"ח למניה.

ביום 5 ביוני 2019 נערך מכרז ציבורי להצעת המכר של מניות המזיעים בשב"א, בשיעורים שהוגדרו במכרז האמור מתוך החזקות המזיעים בחברה. בהתאם לתוצאות המכרז הציבורי, מכרו המזיעים 17,440,000 מניות שב"א, המהוות כ-43.6% מהונה המונפק והנפרע של שב"א, במחיר שך 7.4 ש"ח למניה. חלקו של הבנק בסך המניות שנמכרו כאמור על ידי המזיעים עומד על 8,360,000 מניות שב"א, המהוות כ-20% מהונה המונפק והנפרע של שב"א.

בעקבות תוצאות המכרז המוסדי ביטל נגיד בנק ישראל ביום 30 במאי 2019 את הרישיון שניתן לשב"א כ"חברת שירותים משותפת".

ביום 4 בספטמבר 2019 העביר הבנק לבנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי") 520,000 מניות של החברה (שמקורן במניות שהועברו לידי הבנק על ידי בנק מזרחי בשנת 1979), בתמורה לסך של 1,233,860 ש"ח.

בעקבות המתואר לעיל, שיעור החזקות של הבנק בשב"א, נכון למועד זה, עומד על 10% מההון המונפק של החברה.

ביום 29 באוקטובר 2019 פרסמה שב"א דיווח מיידי לגבי פניה שהתקבלה אצלה מרשות התחרות בעניין הזיקות המשותפות של שב"א ומרכז סליקה בנקאי (מס"ב). בהתאם לדיווח האמור, בפניית רשות התחרות נטען כי למרות השינוי במבנה הבעלות בחברה שבוצע כחלק מיישום הוראות החוק, החברה ומס"ב ממשיכות לקיים ביניהן זיקות משמעותיות המהוות לכאורה הסדר כובל. עמדתה של שב"א בדיווח האמור היא, כי שיתוף הפעולה בין החברות אינו בגדר הסדר כובל ואינו עולה כדי הפרה כלשהי והיא בוחנת את פרטי הפנייה ומשמעותה ותגיב בהתאם.